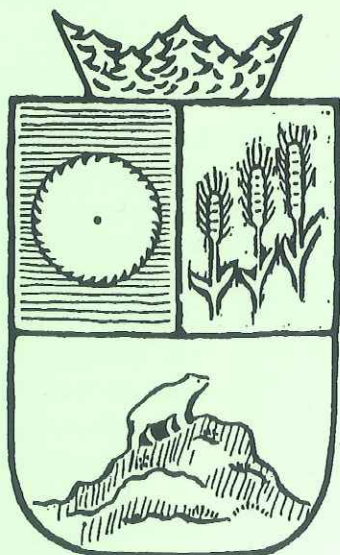




OPPEGÅRD HISTORIELAG

Kalender 2002



Det mangfoldige foreningsliv



Forord

Foreningslivet har og har hatt stor betydning for Oppegård-bygda, og da Oppegård Historielag besluttet å velge dette som tema for denne kalenderen, var ikke problemet å finne nok stoff, men å velge hvilke av de mange foreningene som skulle presenteres. Et luksusproblem for oss som har laget kalenderen, men noen vil kanskje føle at nettopp deres forening burde fått en bredere omtale. Året har bare 12 måneder, og vi måtte velge ut 12 foreninger som får en større presentasjon. Vi har forsøkt å velge ut fra et bredt interessefelt, og for å få litt geografisk rettferdighet. I tillegg har vi gjort vårt beste for å omtale så mange som mulig av de andre foreningene på de første sidene i kalenderen. Vi har valgt å utelate musikk og sang, kunst, idrett og kristne foreninger i denne kalenderen. Dette fordi hvert av disse interessefeltene er så store at de fortjener sine egne kalendere, - noe vi håper å få til senere. Vi er ganske sikre på at det også finnes foreninger vi ikke har funnet fram til, - eller har måttet utelate av plasshensyn, noe vi selvsagt er lei oss for.

Når en først begynner å se på det mangfoldige foreningslivet som finnes i bygda, skulle en tro at oppegårdinger ikke gjør annet enn å delta i foreningsvirksomhet. Sikkert er det i alle fall at veldig mange er aktive i minst én forening, og mange er med i en rekke foreninger.

Noen foreninger er tilsluttet store organisasjoner, mens andre er særegne for Oppegård. Noen foreninger er opprettet i den hensikt å drive veldedig arbeid, mens andre er opprettet mest for fornøyselsens skyld. Noen er dannet for å ivareta viktige lokale interesser, mens andre er opprettet for å dyrke spesielle hobbyer og interesser. Noen foreninger er relatert til spesielle sykdommer eller lidelser og er lokallag under fylkes- og landsforeninger.

Vi har også et eget kapittel som omhandler foreningslivet under krigen, for selv om det strengt tatt var ulovlig å drive noen form for foreningsvirksomhet i disse årene, var oppfinnsomheten stor.

Til slutt vil vi ønske alle innbyggere i Oppegård et godt nytt år, og vi håper dere får glede av kalenderen.

Unni Fjeld
redaktør

Så er vi igang igjen!

Dette er den 12. kalenderen som Oppegård Historielag utgir. Desverre ble det ikke noen kalender for 2001 av ulike årsaker.

Alle de 11 tidligere kalendre hadde Birger Løvland som redaktør og primus motor, og vi er ham en stor takk skyldig. Han har nedlagt et kjempearbeid uten noen form for godtgjørelse.

Når vi nå er kommet igang igjen skyldes dette at Unni Fjeld har sagt seg villig til å være redaktør. Vi ønsker henne velkommen. Unni Fjeld burde være kjent for de fleste som journalist i Lokalavisen Oppegård. Hun flyr utrettelig fra det ene arrangementet til det annet til alle døgnets tider. Det er ikke nok å bare skrive om det hun ser og hører, hun må også grave i bakgrunnstoff og sette seg godt inn i sakene på forhånd. Takk for at du har tatt deg tid til å gjøre denne kalenderjobben!

Når det gjelder kalenderen har hun den profesjonelle hånd over det hele, og vi er overbevist om at sluttresultatet vil bli meget bra og til glede for alle som har tilknytning til kommunen vår.

For Oppegård Historielag
Erik Ballangrud, formann.

Forsidebilde er fra Kolbotn Bridgeklubb som møtes hver tirsdag i Samfunnshuset på Kolbotn. På bildet ser vi Per Grønn, Jan Erik Johnsrud, Norvald Eide og Lars Erik Thomassen i dyp konsentrasjon under en spillekveld i fjor høst. Kolbotn Bridgeklubb hadde i fjor 16 aktive spillere, og formann Einar Knutsen forteller at de har plass til flere.



Vår historie

Det er ikke alltid vi er enige i hva kommunens folk sier, men her er vi helt enige når kultursjef Ellen Dingstad utbryter: «Tenk hva dette betyr for Oppegårds identitet!». Bildet er hentet fra ØB i 1993 da arkeologistudenten Ole Rojahn, sammen med Øyvind Myhrvold, hadde funnet en bygdeborg og en rekke murer som ser ut til å ha vært sammenhengende og strekke seg over store områder. Mindre ble vel ikke identiteten da Rojahn også fant jernalderboplasser ved Sandbukta og Bekkensten. Bildet viser Dingstad og Rojahn som var Historielagets formann en periode.

NYHETER

ØSTLANDETS BLAD FREDAG 16. APRIL 1993

9



GLAD: - Tenk hva dette betyr for Oppegårds identitet! sier kultursjef Ellen Dingstad etter Ole Rojahns sensasjonelle funn.

Oppegård et høvdingedømme?

- Kanskje var dette Norges første klart definerte høvdingedømme? Arkeologistudent Ole Rojahn (31) fra Trollåsen leker med tanken etter å ha funnet et gigantisk festningsanlegg, trolig fra folkevandringstiden, i Oppegård. Kultursjef Ellen Dingstad er i fyr og flamme.

KNUT VIGGEN

og Kantorken og sørover til Myrøll og Greverud. Videre følger murene gamle grener. Ole Rojahn har også funnet husstuer, flere steinrudd, gamle veier og stier i tilknytning til anlegget. - Det kommer an på øyet som ser, sier Ole Rojahn, som har brukt øynene mer enn de fleste det siste året. På den måten har han funnet ting som har vært usynlige for tidligere registrerte, er Torsbreen på Gotland - som har gitt i brukstid i hundrevis av år.

te vegger. Store mengder trekkall i restene forteller at det en gang har vært trekonstruksjoner oppå murene. På områder som har vært utsatt for jordsjokk finnes det spor etter flere parallelle murer. Flere navn i Oppegård roper til knytting til festningsverkene. Gjerdarud er det gamle navnet på området. Den norrøne forstavelsen gjerd betyr på gards eller gards. Stedene med seg med det første. I løpet av våren og sommeren fortsetter registrering og kartleggingen. Og C-14-analyse kan gi ganske nøyaktig datering av trekkallene fra murene. Da kan også andre opplysninger om anlegget komme frem.

Det er ikke usannsynlig at det finnes flere rester av festningsverket rundt om i kommunen, sier Ellen Dingstad.

Vi støtter Oppegård Historielags arbeid med Oppegårdkalenderen:

Oppegård kommune, DFDS Transport, Kodak,

Stabburet, Ford Norge, Samlerhuset AS, og VOLVO NORGE.



Oppegård
kommune



Stabburet



DFDS
TRANSPORT



JERNIA GRUPPEN



Velforeninger samt grende- og interesselag

Fra 1908, da de store utparselleringene begynte i Oppegård syd og på Kolbotn (Kullebunden), så har det eksistert en rekke slike foreninger i bygda. Alle har selvfølgelig som formål å ivareta medlemmenes interesser. Det var velene som fikk ordnet med de første veiene og fikk gjort de såpass i stand at kommunen kunne overta senere. De ordnet med belysning, snø-brøyting, strøing osv. De eldste veiene var nok bare så som så, for det var en uendelighet av klager i lokalpressen over veienes tilstand, men også om andre forhold.

I 1916 skrev Oskar Braaten i en revyvis:

*«Hver vaar og høst når regnet fra himlen strømmer ne,
da ligger alle veier som fineste gele
og søleskvett og leire os rækker over knæ,
og ikke bare det!.....»*

Velene var også pådrivere for å få til vann- og kloakkordninger, bedre tog- og senere bussforbindelser. Lekeplasser, barnehager, skoler og idrettsanlegg ble det også mast på. De tok seg også av trivselen for beboerne med forskjellige tilstelninger, og for å skaffe penger ble det arrangert basarer, revyer osv.

Det startet 16. februar 1908 med Selskabet **Oppegaard og Kullebunds Vel**. De var jo ikke så mange den gang, men allerede i 1911 sa Kullebund takk for seg.

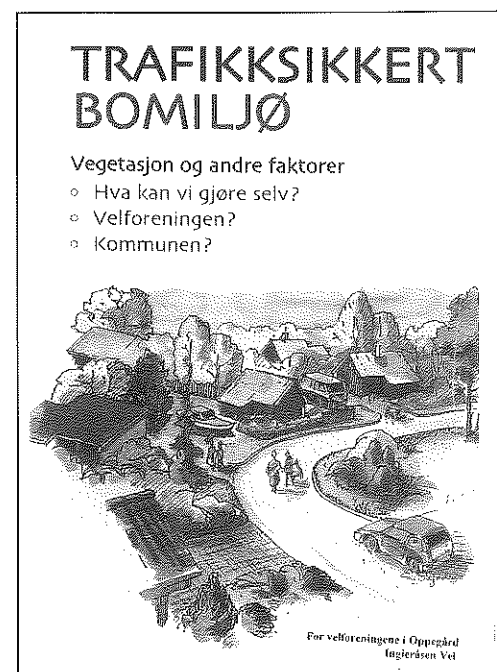
Oppegaard Vel omtaler vi særskilt under september.

Kullebund Vel ble stiftet i august 1911, men skiftet navn til **Kolbotn Vel** da stasjonsnavnet, etter initiativ fra Oskar Braaten, ble endret til Kolbotn i 1919. Dette velet tok initiativ til et byggestyre for Kolbotn kirke allerede i 1918, men det skulle gå 14 år før den drømmen ble oppfylt.

10. oktober 1912 kom Ormeruds Nybygger-forening, senere **Kullebund Nordre Vel** som så ble Kolbotn Nordre Vel. I Østlandets Blad i høst leser vi at velet har arrangert det 10. «Vellets Dag» med skikkelig gammeldags tautrekking mellom et lag fra Fjellveien og et fra Skogveien. Hvem som vant har vi ikke notert oss. **Sætreskogens Nybyggerfor-ening** kom ca 1916. Ble slått sammen med Oppegård Vel i 1946.

Kullebundbraatens nybyggerlag ble til Kolbotnbråten nybyggerlag. Dette ble senere delt og nå har vi **Bråten vel** og **Solbråtan vel**. De var også med i byggestyret for Kolbotn kirke i 1918. **Myrvoll Vel** ble stiftet 23. november 1919 og i 1921 kom **Greverud Vel**. Samme året ble **Nordre Greverud Vel** stiftet. De arbeider nå aktivt for et godt bomiljø ved å fremme spørsmål om planlegging og utbygging i nærområdet. De var aktive i forbindelse med etablering av golfbanen. Sammen med Myrvoll Idrettslag eier og driver de NGV Østlikollen, hvor det er mulig leie lokaler til ulike arrangementer. I dag har de ca. 150 betalende husstander.

28. juli 1925 fikk vi **Svartskog Vel** og 2. november 1929 kom **Ormerud vel**.



Forsiden til en brosjyre lansert av Ingieråsen vel.

Etter krigen kom det minst ett nytt vel for hvert av de utbygningsområder som dukket opp. **Ingieråsen Vel** ble stiftet i 1965 etter initiativ fra utbyggeren, Eivind Sundt. De har arbeidet med å ta vare på lekeplasser og friområder. Har også gjort meget for et trafikksikkert bomiljø for gående og kjørende. I den forbindelse har de utarbeidet et forslag til brosjyre for dette formål og håper kommunen og de øvrige velene vil være med på den. Har nå 180 medlemmer.

Augestadgrenda Vel ble stiftet 13. mars 1950 og har stått for utbyggingen av 22 eldreboliger på Augestadkollen, hvor velets beboerne har forkjøpsrett.

Greverudlia Velforening, A/L Yble startet 3. juli 1974 av Erik Skjerven, Borghild Biltvedt m.fl. Driver egen barnehage og tilbyr utleielokale.

Vestre Ingieråsen vel eier og driver eget grendehus. De øvrige velene kan vi bare ramse opp: **Fartein Valensvei interesselag**, **Fløibo felles-organ/vel**, **Fløisbonnstiftelsen**, **Grendelaget Sofiemyr II**, **Greverudåsen grendelag**, **Høyås Grendelag**, **Interesselaget Pauline Hals vei**, **Kantorfeltets Vel**, **Mellomlia Grendelag**, **Mellomåsen Grendelag**, **Nordre Ormerud vel**, **Rikeåsen Vel**, **Snippen Grendelag**, **Sofiemyr-åsen grendelag**, **Solkollen Grendelag**, **Sætreskogen Bygdelag**, **Tangen Vel** og **Tårnli Vel**.



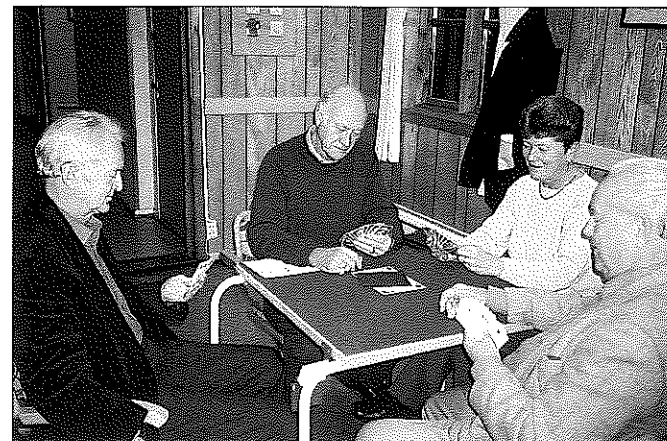
Hobbyforeninger

Hvis du passerer gården Grønmo på Svartskog vil du se at det stritter med antenner. Her holder **Follogruppen av Norsk Radio Relæ Liga (NRRL)** til. Gruppen teller 68 medlemmer og de har radiokontakt med hele verden. De er medlem av Forf (frivillige org. Redningsfaglige forum) og øver i nød- og katastrofesamband.

Bridge er det mange som spiller og det er ikke bare spillet som teller. Det sosiale samvær teller nok vel så mye.

Kolbotn bridgeklubb ble startet 10. november 1934 og er medlem av Follo- og Romerike krets av Norsk Bridgeforbund. Nær 100 medlemmer. Nytt av året er egen damegruppe. På biblioteket kan du låne klubbens 60-års skrift, skrevet av Leif Brastad. En annen klubb er **Myrvoll/Grei bridgeklubb**, stiftet i 1938. Arbeider for å skape et godt miljø for å trekke til seg flere medlemmer. Arrangerer også kurs. Under krigen var medlemstallet 40-50 og de drev nok med litt mer enn å spille bridge den gang. Nå er medlemstallet 28.

Damebridgeklubben «Revanche» ble stiftet i 1944 og er tilsluttet Norsk Bridgeforbund. 34 medlemmer i 2001.



Medlemmer av Myrvoll/Grei Bridgeklubb i aksjon.

Det spilles ikke bare bridge i bygda vår. Sjakk er også et yndet spill og i **Myrvoll Sjakkklubb** har de boltret seg siden 20. september 1955.

I Kapellveien 7 holder **Kolbotn fotoklubb** til. Klubben ble stiftet 1991 og hadde 30 medlemmer i 1997. Vil ha med flere kvinner i laget. Har stadig utstillinger på biblioteket.

Oppegårds befolkning bolttrer seg ikke bare på land. Noen har båt og vil gjerne boltre seg på sjøen også. Da er det naturlig å slutte seg til **Oppegård båtforening** som har et flott anlegg i utløpet av Gjersjøelva. Her arrangerer de også årlige bryggedansfester.

Frimerkesamling er vel ikke lenger hva det var, men **Oppegård Filatelistklubb** er «still going strong». Stiftet 21. oktober 1981 og har nå 60 medlemmer. De har møtene sine i Greverud kirke og hadde nettopp jubileumsutstilling i biblioteket med 3 utstillere.

Vi drikker stadig mer vin, heldigvis på bekostning av brennevin. Men for å få en stadig bedre drikkekultur så trenger vi klubber som **Oppegård Vinklubb**.

Honning er godt og næringsrikt og vi regner med at de 25 medlemmene i **Ski og Oppegård birøkerforening** vil fortsette med å levere oss sine produkter. Biene trenger blomster og det stiller de bl.a. med i **Kolbotn hagelag** som vi har omtalt under juni.

Hunden er jo menneskets beste venn så det er vel da ikke så rart at vi også har **Kolbotn hundeklubb**. I høst arrangerte de «Hundens dag» på Vinterbro. Vi har også **Follo Brukshundklubb**.

Oppegård husflidslag omtales under desember.

Humanitære foreninger

Heldigvis har vi mange slike foreninger i bygda. Vi har bl.a. **Lions**, **Landstormen** og **Røde kors**. Disse har fått egne omtaler under månedene oktober, august og mars.

Vi har også Norsk Folkehjelp Oppegård lag som hjelper til der det trengs.

Ellers kan vi nevne **Bjørkås og Høyås venner** som arrangerer hyggeligheter for de eldre på disse hjemmene.

Tidligere hadde vi også **Kiwanis Club Kolbotn** som ble organisert 11. november 1965 som klubb nr. 3 i Norden. Drev veldedig virksomhet i lokalsamfunnet og har bl.a. gitt piano til Eldresenteret på Kolbotn og støttet padleklubben RA, for handicapede, som holder til ved Kolbotnvannet. Klubben ble oppløst i 1986 på grunn av forgubbing.

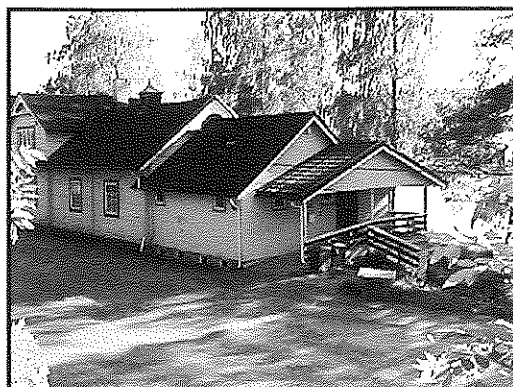
I.O.G.T. har drevet med avholdssaken helt siden losje «Banebryteren» ble stiftet 29. mai 1915 med 15 medlemmer etter initiativ fra Elisa og Ole Pedersen. Navnet ble endret i 1998. I 1919 var det 73 medlemmer. I 1916 ble barnelosjen stiftet med navnet «Nye Skudd» med 15 medlemmer. I 1933 var de over 50.



Blant disse ble det dannet en leikarring under ledelse av Solveig Svinndal. I 1916 ble det dannet egen kvinneforening. I 1917 ble ungdomslaget «Oddborg» stiftet, men gikk i 1920 over i godtemplarungdomslaget «Varden».

I 1925 kjøpte losjen en tomt ved Kolbotnvannet, men huset «Skogsland» ble ikke bygget før i 1930. Avholdsløftet omfatter all rusgift unntatt nikotin.

14 medlemmer nå i 2001.



*Forsamlingslokalet «Skogsland» i Solbråtanveien.
Drives av I.O.G.T.
Foto: Morten Kalland.*

Det finnes hele tre Rotaryklubber i Oppegård. De arbeider alle med samme formål, nemlig å hjelpe lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Motto: «Service above self». De arbeider også for egne medlemmers utvikling og krever en høy etisk standard. Bidrar til Rotary Foundation som gjennomfører en lang rekke prosjekter over hele verden innenfor helse og sosiale områder. Oppegård Rotaryklubb. Stiftet 21. mars 1963. Ski Rk. sto som fadder.

De støtter bl.a. Handicamp i Ullensaker hvor handicaped ungdom fra hele verden samles. Det er gratis for deltakerne.

Kolbotn Rotary klubb ble stiftet 21. april 1981. Fadderklubb Oppegård Rk. Gir direkte støtte til prosjekter i Baltikum. Ønsker å gi et tilbud til lokale sykehjem og til et vaksineprosjekt mot hjernehinnebetennelse i Afrika. 42 medlemmer.

Har arbeidet for Slora og arrangerte veldedighetskonserter sammen med Kolbotn Ungdomskorps i Oslo Konserthus med daværende kronprinsesse Sonja tilstede. Solveig Kringlebotn, Tore Dingstad, Harry Kvebæk og Ole Edvard Antonsen m. fl. deltok.

Vi har også registrert **Gjersjøen Rotary klubb**, men vet ikke noe om den.

Vi hadde fire sanitetsforeninger i bygden. Nå er det bare to igjen. **Oppegård og Myrvoll sanitetsforening** er en sammenslutning av tidligere foreninger på Myrvoll og Oppegård og er omtalt under januar.

Bålerud Sanitetsforening ble stiftet 9. mai 1946. Sammen med de to andre sanitetsforeningene arrangerer de årsmøtet for Akershus krets av Norske Kvinners Sanitetsforening i 1997.

Kolbotn Sanitetsforening ble stiftet 9. januar 1918. Foreningen ansatte en sykepleierske med bidrag fra kommunen inntil kommunen i 1922 ansatte sine egne helsesøstre. De startet også spebarnkontroll i 1939 i samarbeid med dis-triktslege Ole Kjos. Foreningen var representert i byggestyret for Kolbotn kirke og ga en alter-kalk ved innvielsen. Foreningen ble oppløst 31. desember 1999 og gjenværende midler ble fordelt til en rekke organisasjoner i bygda.

Vi har også registrert **Round Table - 39 - Oppegård** uten at vi vet noe mer om den.

Natur og friluftsliv

For de av oss som heller vil ut i naturen er det i tillegg til **Oppegård jeger og fiskerforening**, som vi har omtalt under mai, også **Oppegård sportsfiskerforening**. De har arrangert turer til bl.a. Frøya, Sotra og Vesterålen. Arrangerer fluebindingkurs, lager sluker og pilker. 25 medlemmer i 2001



Trond Rødstad, medlem av Oppegård Sportsfiskerforening, har tatt denne åboren på 1,5 kg utenfor Storøya i Kolbotnvannet. Foto: Olav Yggen, Oslo.



Vi har også **Skiforeningen. Lokalutvalg Oppegård/Ski** som ble stiftet 12. januar 1981 etter initiativ av Arne F Mathisen. Dette er en underavdeling av Foreningen til Skiidrettens Fremme og følger dets lover. Tilrettelegger stier og skiløyper i marka. Arrangerer Barnas Holmenkolldag og arrangerer tur til fots, med ski eller med sykkel. Arbeider for å få et permanent snøanlegg.

Naturvernforbundet i Oppegård arbeider for å ta vare på det biologiske mangfoldet, men også for å dra nytte av samme. For eksempel ved å arrangere sopptur med kontroll.

Ungdomsforeninger/klubber

Den 18. november 1917 ble **Bålerud ungdomslag** stiftet. De hjalp Svartskog idrettsforening med bygging av idrettsplass. Oppløst 29. nov. 1970. Ved oppløsningen ble midler fordelt til idrettsforeningen, sanitetsforeningen, husmorlaget og ca 4500 kr til Roald Amundsenstatuen.

I sentrum, Kolbotnvn 26, finner du **Du og jeg** ungdomskafé. Tidligere Kølis. Et rusfritt samlingssted for ungdommen hvor de kan høre på musikk og drive med forskjellige aktiviteter. De har holdt på siden desember 1996.

Da selskapet Jernia hadde jubileum i 2001 ville de gi en gave til bygda og ungdomskafeen fikk 50.000.- til oppussing av kjellerlokalet.



*«Kølis» ungdomskafé. Heter nå «Du & Jeg»
Foto: Morten Kalland*

I syd har vi **Oppegård fritidsklubb. (Fabrikken)**. De disponerer kjellerlokaler i Odlo-bygget hvor det er diskotek, hobbyrom, aktivitetsrom og bandrom. Det er også biljardbord og bordtennis og en rekke andre spillmuligheter.

Når det gjelder **Vassbonn fritidsklubb** så leser vi i lokalpressen at de inviterer band i Oppegård til å være med på en felles CD-utgivelse og at de arrangerer data-party.

Ellers har vi funnet en rekke klubber og foreninger som vi her bare ramser opp: **Myrvoll ungdomsklubb, Kolbotn Natur og Ungdom, Ungdom mot narkotika, Ungdom mot stoff, Ungdommens Røde Kors, Valhall og Tårnlia fritidsklubb og Svartskog fritidsklubb.**

Pensjonistforeninger

Pensjonistforeningene er representert i Eldre-rådet i Oppegård. Dette er da høringsinstans når det sjelder saker som angår de eldre. De arrangerer også eldres dag hvert år.

Kolbotn Pensjonistforening ble stiftet 31. oktober 1953 med ca. 50 medlemmer etter initiativ fra Kolbotn Krets av Oppegård Arbeiderparti og Kvinneforeningen. Nå er det over 500 og er den største foreningen i Akershus. De har møter hver måned på Eldresenteret. På møtene er det vekselvis foredrag, sang og musikk. Oppfriskningskurs for bilførere ble arrangert i år. Ellers arrangeres det turer til inn- og utland og opera- eller teaterbesøk.

De andre pensjonistforeningene driver stort sett etter samme lest. Vi har **Myrvoll pensjonistforening** som har møtene sine på Fjelltun. Stiftet 1966 med Svanhild Thoresen som første leder. **Oppegård pensjonistforening** har vi også samt **Svartskog pensjonistforening** som er nærmere omtalt under juli.

Pensjonistakademiet i Oppegård skal være et forum for menneskelig kontakt og utveksling av kunnskaper og erfaringer, og alle over 55 år kan bli medlemmer. De har hatt en rekke spennende personer som foredragsholdere. Vi nevner: Rosemarie Køhn, Birgit Strøm, Richard Herrmann, Christian Borch, Per Egil Hegge og Reiulf Steen.



Eldresentrene på Toppenghaug og Kolbotn drives i kommunal regi og er viktige samlingssteder hvor eldre kan drive med en rekke aktiviteter, så som snekring, treskjæring, steinsliping, bridgespill, dart og dans eller bare stikke innom for en kopp kaffe og en hyggelig prat med sambygdinger.

Helserelaterte foreninger

Follo DIAFOR er en støtteforening for foreldre til barn med diabetes. **Follo kontaktklubb** arbeider for handicapede av alle slag. De arrangerer turer, hyggelkvelder, julebord og juletreffester.

Landsforeningen For Slagrammede, (LFS-A) Oppegårdgruppen ble stiftet 1994 etter initiativ fra Astrid Steen. Medlem av Norges Handikapforbund. Har ukentlige frokostmøter og sammenkomster med god mat og kulturelle innslag i lokaler lett tilgjengelige for bevegelseshemmede og rullestolbrukere. Arbeider for å få til en organisert besøkstjeneste for de som sitter isolert.

LMS Oppegård. (Landsforeningen Mot Stoffmisbruk Oppegård) og Oppegård aktivitetslag for handicappede er nevnt under Oppegård Lions Club. Se oktober.

Oppegård Astma- og Allergiforening. Tidligere Follo Astma- og Allergiforening. Oppdelt 27. feb. 1997. Tilsluttet Akershus fylkeslag av Norges Astma- og Allergiforbund (NAAF) Arbeider for å bedre forholdene for sine medlemmer.

Har fått kommunen til å rydde vekk burot og til å forby bråtebrann. Har svøm-ming en gang i uken i varmtvannsbasseng. Arrangerer juleverksted og har jule-trefest sammen med de andre Folloforeningene. Det satses spesielt på å bedre innelima på skoler. 163 medlemmer.

Oppegård lokallag av Norges Fibromyalgi Forbund het tidligere Oppegård Fibrositt lag. Ble stiftet 1987 etter initiativ fra Norun Neteland. Gjennom møter, kurs og annet prøver de å skape kontakt mellom medlemmene. Svømming og trening i varmtvannsbasseng to ganger i uken. Arrangerer også turer. Informerer om rettigheter og støtter forskning vedrørende fibromyalgi. 118 medlemmer i 2001.

Oppegård Revmatikerforening ble stiftet 11. mai 1973 etter initiativ av Reidar Sommer Andersen. Har samlet inn penger til varmt-vannsbasseng på Høyås Bo- og Rehabiliter-ingssenter. Arbeider nå for å skaffe heis til samme. Har 379 medlemmer i 2001.

Foreningenes navn forteller jo hva de driver med og siden vi ikke har hørt noe fra disse, så blir de her bare ramset opp Follo LHL - Landsforeningen for hjerte - og lungesyke, Follo Multipel sklerose forening, Follo parkinsonforening, Forelddeforeningen for funksjons-hemmede i Oppegård, Oppegård handikaplag PIF Østlandet. Protein-intoleranse-foreningen.

Dans

Det er tydeligvis mange som liker å hygge seg med dans i denne bygda vår. **Tjo hei** er en forening for slike mennesker. Den ble stiftet i 1977 av Bjørg og Johs. Kvammen. Dans, fortrinnsvis gammeldans - folkedans, trim og sosialt samvær, gjensidig hygge og godt venn-skap. Har hatt danseframsyning på Eldresenteret, Bjørkås, Høyås og andre steder. Det er pr. dato 52 medlemmer som også er det maksimale.



Her ser det ut som dansegruppen «Tjo Hei» driver med litt «oppvarming» i kulda. Foto: Johs. Kvammen.

Oppegård Danse- og hyggeklubb ble stiftet 28. janu-ar 1974 etter initiativ fra Agnes Karlsen. Det er 20 års aldersgrense og nå er det hele 128 medlemmer. Dette er en fortsettelse av Oppegård Reise- og Hyggeklubb. Det arrangeres fest med levende musikk på Samfunns-huset.

Også i Oppegård syd er det liv i leiren.

Oppegård dansen har arrangementer i Grendehuset 4 ganger i året. Stiftet november 1977 etter initiativ fra

Laila og Kjell Holm og Kåre Solem. De ønsker seg flere medlemmer. Hadde 100 i 19991, nå 60. **Myrvoll-sprettten** ble stiftet 10. jan.1983. Samarbeider med Kolbotn Trekkspillklubb. Har 30 medlemmer, men tar gjerne inn flere.

Foruten disse kan vi nevne: **Folkedanslaget Springar'n og Hellekos** (På Hellerasten).

Dame-, kvinneforeninger.

Den eldste kjente forening i det hele tatt i denne kom-munen er **Svartskog Kvinneforening**. Den ble stiftet allerede i 1875, men ellers vet vi intet om den.

Husmorlagene hadde vel mere for seg tidligere da de fleste gifte kvinner var hjemmeværende, men det er da liv i noen av dem ennå.

Hellerasten husmorlag har kommet og gått.

Kolbotn husmorlag ble stiftet 4. mai 1928. Startet landets første Førskole - 6 års klubb - hjemme hos Aase Mueller. Gått inn.

Myrvoll husmorlag Har gitt alterduk til Greverud kirke. Under november har vi omtalt Oppegård hus-morlag.

Vi har også **Svartskog husmorlag** som mottok 3000 kr fra Bålerud ungdomslag da dette ble oppløst.

Unge husmødres klubb eller **Husmorklubben** er omtalt under november.

Vassbonn husmorlag har tatt navnet **Oppegård Husmorlag** og det har selvfølgelig skapt problemer.

Andre foreninger

Her har vi samlet de foreningene som vi ikke har klart å plassere i egne «båser».

Først ut er **Gerdarudin**. En forening til vern av Svartskog.

Den ble etablert 22. januar 1996 med formålet: «*være tverrpolitisk samlende organ for interesser mot iverksettelse av inngrep på Svartskog egnet til å medføre skade på interesser av friluftsmessig, historisk, kulturell, zoologisk, botanisk, eller biologisk art, og øve påvirkning på offentlige organer og enkeltmen-nesker for formålets realisering*»

Går mot «Kommunedelplan for Oppegård Vest», avgitt 6. desember 1995. (Fra foreningens hørings-



uttalelse.) Mottok Akershus Venstres miljøpris i 1997. Arrangerte kulturfestival på Hvitebjørn gård i 1998.

Oppegård Brannkorpsforening ble stiftet i 1951. De arbeidet med praktiske tiltak som å kartlegge vannkil-der og å få nummer på husene. Arbeidet også med et skikkelig veikart for kom-munen. Disse målene er vel oppnådd nå så foreningen er vel ikke mer.

En litt spesiell forening må vel dette sies å være:

Oppegård tvillingklubb. Ifølge ØB arrangerer de bruksalg av tøy 0-8 år.

Også her har vi en rekke foreninger som vi bare vet navnet på: **FIHV lokallag, Folkeakademiet, Kultur i fremtiden, Oppegård handelstandsforening, Oppegård Håndverk- og Industriforening, Oppegård kommunale folkeopplysningsråd og folkeakademi, Oppegård lokallag av foreningen Norden, Oppegård lokallag av Human-Etisk Forbund, Oppegård mediaforening og Oppegård Riksmålsforening** (Opphørt).

Mangler vi noe?

Ja, helt sikkert. Vi har hatt relativt kort tid til å samle den informasjon som vi serverer her.

Da manuset ble skrevet første gang var det 25% for stort. Det betyr at vi har måttet kutte mye. Vi har langt færre og mindre bilder enn i tidligere kalendre for å gi mer plass til tekst. Vi har ikke strøket noen forening vi kjenner som faller innenfor våre kriterier.

Vi ber publikum hjelpe oss hvis de kjenner til noe som burde ha vært med eller har opplysninger om de som bare er ramset opp.

Alle opplysninger vi får blir samlet i en database som vil bli tilgjengelig for alle. Har vi gjort en tabbe så vil vi bøte på det så godt vi kan.

Ring 66 82 03 78
eller bruk e-post:
erik.ballangrud@c2i.net.



Foreningsarbeidet under krigen

Bakgrunn for utviklingen. Skjebnehøsten. Hemmelig virksomhet. Gjenoppbygging.

Av Johan Andersen

Jeg ser det som min oppgave å legge frem den spesielle utviklingen som fant sted etter overfallet 9. april 1940, og som etter hvert førte til lammelse av alle former for foreningsvirksomhet under okkupasjonen.

Overfallet 9. april 1940 som førte Norge inn i krigen, kom fullstendig overraskende på en uforberedt nasjon. Brutaliteten det skjedde med og Quislings heseblesende forræderi og tilslutning til okkupasjonsmakten allerede om kvelden samme dag, førte imidlertid til at det ganske raskt utviklet seg et enestående samhold og en sterk beslutningsvilje i hele nasjonen til motstand mot underkastelse under diktaturet. Dette kravet til ubrytelige holdninger som etter hvert gjennomsyret hele befolkningen, ble den støtten hver enkelt trengte i sin usikkerhet og avmakt når han som enkeltmenneske ble stilt overfor forordninger fra okkupasjonsmakten og dens norske hjelpere.

De første månedene var imidlertid også våre styresmakter preget av usikkerhet og avmakt. Det gjaldt så vel de folkevalgte som styrende personer i det sivile apparat. Men etter hvert søkte de nye makthavere å legge sterke føringer på alt fra politi og rettsvesen til offentlig administrasjon og lokalt styre. Politiske parti ble oppløst.

Ordførere og fylkesmenn avsatt og erstattet av NS-oppnevnte. Etter hvert forsto vi. Usikkerhet og avmakt ble avløst av fasthet og styrke. Først ute var lærerne og idretten. I november 1940 ble lærerne avkrevet "aktiv holdning til den nye tid". De 2 idrettsforbund ble oppløst. Nytt statskontrollert idrettsforbund ble opprettet og lagene søkt stilt under kommissarisk ledelse. Det resulterte i nektelse fra lærerne og idrettstreik. Høyesterett nedla sine embeter ved årsskiftet 1940/41. I februar fulgte lege- og kirkelige organisasjoner opp med Hyrdebrevet, fra Kristent samråd og lest opp i bedehus og kirker. 17. mai 1941 ble det sendt brev til styresmaktene undertegnet av 43 organisasjoner.

Det hele toppet seg med unntakstilstanden 11. – 13. september 1941 med de første henrettelser (Hansteen og Wiikstrøm). Under unntakstilstanden ble kunngjort forordning til samtlige foreninger og sammenslutninger om innlevering av alle arkiver.

I samme forordning var listet opp 22 organisasjoner som ble forbudt og pålagt innlevering også av effekter. Blant disse var Speiderforbundene. Det frie foreningslivet var brutalt stanset. Mange fortsatte illegalt, gikk under jorden og kom ikke i dagen før etter frigjøringen i 1945. Alle radioer måtte innleveres. Men nå gikk også motstanden i sin helhet under jorden.

Den store HJEMMEFRONTEN var etablert og fant etter hvert sin mangslungne form i alle samfunnslag over hele landet.



Bridge var en populær aktivitet også under krigen. Dette bildet er tatt på Vellet på Oppegård under en slik hyggelig bridgekveld under krigen. Legg merke til platene på vinduene som er malt med flotte dyremotiver. Disse ble laget for å dekke til vinduene ved behov, men er senere blitt borte. Bildet har vi lånet av Molle Bjørgaas som selv var med på disse bridgekveldene.



Men ikke alle holdt seg i ro....

Ja, som Johan Andersen beskriver så var det meste av foreningsarbeid forbudt under krigen. Men ikke alle respekterte forbudet, og ikke var alt like ulovlig heller. Dessuten var det flere måter å omgå forbudet på. Folk fra bygda som husker krigens dager, kan fortelle om både den ene og den andre aktiviteten som ble opprettholdt. Som for eksempel at danseskole var lovlig men ikke offentlige dansetilstelninger.

- Her ute på Myrvoll, var det veldig mange som plutselig gikk på danseskole under krigen, forteller en Myrvollbeboer. For når vi først hadde lukket døra var det ikke lenger så mye danseskole, men en offentlig dansetilstelning. Det var gjerne én som holdt vakt på trappa, og hvis øvrigheten dukket opp, ble vi varslet og var brått i gang med innøving av valsetrinn igjen. Noe måtte vi jo ta oss til selv om det var krig i landet, forteller han. Vi vet også at bridgeklubber var veldig aktive under krigen. En del kvinneforeninger opprettholdt sin aktivitet om enn mer i det stille, og speiderbevegelsen holdt også oppe en viss aktivitet. Kolbotn Damekor og Kolbotn Mannskor la ikke sine gullstruper på is, men var oppegående på et vis.

Kolbotn ski- og ballklubb

Slik var det også med idretten. Selv om idrettslagene fikk forbud, var det idrettsklubber som holdt det gående både på Kolbotn og sydovert. Rolf Aabakken forteller om "Kolbotn ski- og ballklubb" som ble dannet før krigen av Odd Karlsen og samlet medlemmer fra Øvre Bråten. Klubben la ikke ned virksomheten til tross for forbudet i 1941, men holdt det gående med både trening og konkurranser.

- Vi var jo ikke så mange, og så det ikke som så veldig farlig å drive med disse aktivitetene, forteller Rolf Aabakken som ikke kan huske at noen brydde seg med det. Vi hadde en flott skibakke som helte mot nord (mot Sønsterudveien). Unnarennet var det naturlige fjellet, og her hadde vi flere konkurranser med idrettsklubben "Gnist" på Myrvoll. Vi hadde også en fotballbane som vi hadde planert ut selv med hjemmesnekret mål, forteller Aabakken.

Idrettsklubben "Gnist"

På Myrvoll hadde de idrettsklubben "Gnist". Dette var også en liten klubb som ikke var så veldig organisert, men som holdt det gående under hele krigen. - Vi hadde en hoppbakke på Solbråtan litt oppe i åsen ovenfor Kolbotnvannet, forteller et tidligere medlem fra den tiden. Her hadde vi små konkurranser under krigen, og konkurrerte også med de fra Kolbotn. Det var jo en del hytter her i bygda den gangen, og mange av dem som eide hyttene var folk som bodde på Grünerløkka. Vi fikk god kontakt med disse hyttebeboerne og også kontakt med idrettsklubber som de var tilknyttet på Grünerløkka, blant annet en klubb som het "Corner". Idrettsånden var så absolutt til stede, og et forbud kunne ikke stoppe lysten og viljen til å kjempe og konkurrere i sportslige aktiviteter.

Husmorklubben

Under november måned har vi skrevet om Oppegård Husmorlag, men vi kan ikke skrive om dette husmorlaget uten å nevne Husmorklubben. I 1953 dannet nemlig de yngre medlemmene av Oppegård Husmorlag sin egen forening under navnet "Unge husmødres Klubb". Det ble lange og harde diskusjoner før dette var i havn, men fra sentralt hold var det allerede satt i gang en kampanje for å verve medlemmer. Molle Bjørgaas var første leder av denne foreningen, og styret besto i tillegg av Ågoth Sillerud, Margrethe Barca, Esther Rise og Guri Hatteland. Tiltaket viste seg å være populært og den unge foreningen ble svært aktiv. Det ble holdt en rekke kurs; sykurs, peddiggkurs, søm av lampeskjerm, prydsømkurs m.m. Denne foreningen tok også initiativ til å sette i gang barneparke-ring. En hytte som sto på Langhus ble kjøpt og fraktet til Oppegård, og på dugnad ble den pusset opp og malt. I 1960 endret de navnet til Husmorklubben. Oppegård Husmorlag ønsket en sammenslåing av de to klubbene, men de yngre ønsket ikke dette.

Husmorklubben tok initiativ til brystsvulstundersøkelse annethvert år, og legevaktordning i Oppegård på lørdager og søndager fra 1. januar 1958. Det ble også sendt en henvendelse til Fellesmeieriet om at melkeleveransen ble fordelt på flere biler slik at husmødrene i Oppegård syd fikk sin melk levert på et tidligere tidspunkt. De ba dessuten om innskjerpet bruk av presenning over melkelasset i solskinn. Mottak av fosterbarn, støtte av åndssvakesaken og støtte til aksjonen for uføre husmødre er blant sakene klubben engasjerte seg i. Hvert år sendte de også en husmor på husmorferie, og klubben arrangerte både roturer på Gjersjøen med aftenkos, og hagefest hos medlemmene. Aftenskiturer over Gjersjøen i måneskinn var også blant beskjeftigelsene til Husmorklubben.

I 1965 var "de unge husmødrene" ikke fullt så unge lenger, og etter gjentagne forespørsler fra Oppegård Husmorlag, ble Husmorklubben enig om en sammenslutning. Gjenforeningen ble feiret med stor fest på Grendehuset.

Fra 1993 la Oppegård Husmorlag ned virksomheten (sovende i inntil fem år i henhold til Norges Husmorforbunds lover) inntil de gjenoppsto snaut fire år etter. De holder koken den dag i dag men rekrutteringen er det så som så med. Det er vanskelig å få den yngre garde med.



Oppegård og Myrvoll Sanitetsforening fikk igangsatt barnekontroller. Bildet viser barnekontrollen på Særevangen i 1941 med distriktslege Ole Kjos.

14. april 1913 stiftet noen damer på Oppegård en forening som fikk navnet "Bikuben". Formålet var å hjelpe syke og trengende.

6. oktober samme år søkte de medlemskap i Norske Kvinners Sanitetsforening. Foreningen som fremdeles er svært oppegående kan dermed se tilbake på 89 års foreningsarbeid. I 1914 fikk de 250 kroner av kommunen, som ble brukt til innkjøp av en fullt montert sykeseng. Alt sengetøy ble sydd av foreningens medlemmer. Oppegårdbygda trengte en kyndig sykepleier, og foreningen så det som sin oppgave å ansette en utdannet sykepleierske. 19. april 1915 ble hun ansatt for foreningens regning med en lønn på kr 700,- pr år, pluss hus og brensel.

Så kom den første krigen, og mange sykdommer. Foreningen fikk nok å gjøre. Foreningen vokste seg både stor og mektig, og tok på seg ansvaret for skoletannpleien, - en oppgave som ble for mektig og kommunen tok over. I noen år fram til andre verdenskrig, sørget foreningen for at elevene ved Greverud skole fikk "Oslofrokosten".

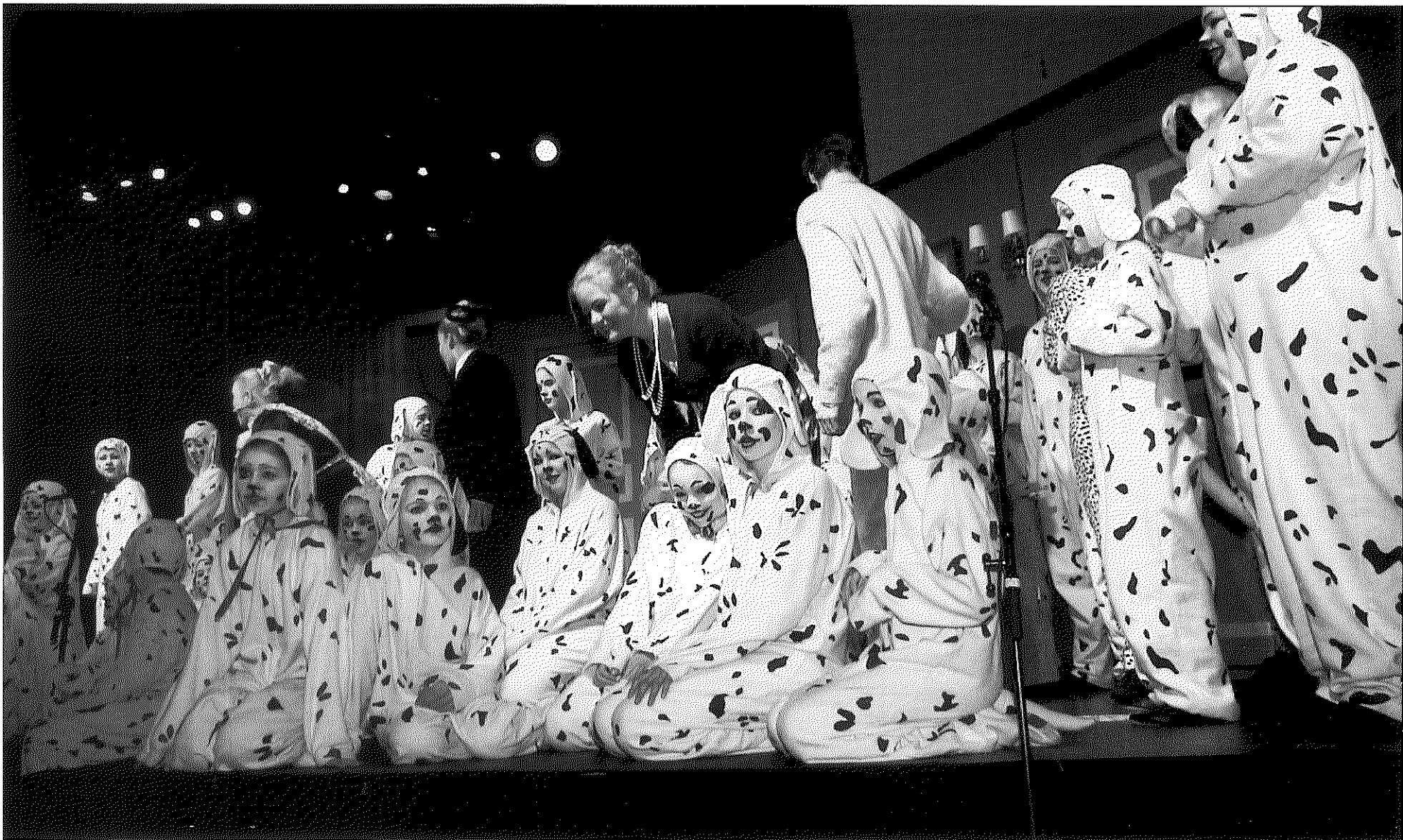
Fra 1939 til 1969 hadde foreningen ansvar for spebarnskontrollen. Under andre verdenskrig ble foreningen satt på en hard prøve, men sto med glans. Da hele Norge ble lammet 9. april, gikk de driftige kvinnene til handling. De opprettet et kriselasarett. Gjennom hele krigen sto oppgavene i kø. Folk trengte mat, klær og omsorg. I 1944 tok de ansvar for barnetannpleien som de drev til 1963.

Gjennom årenes løp har det blitt mange oppgaver, og foreningen har rundhåndet delt ut midler til mange gode tiltak i bygda. Trygghetsalarmer til eldre, utstyr til skolen, til helsestasjonen - og hyggekvelder på sykehjemmene. Hvert år inviterer de også Oppegård og Myrvoll Pensjonistforeninger på julemiddag. Midlene samler de inn ved hjelp av basarer, fastelavnsris-salget og den svært populære julemesssa. Foreningen har hatt et nært samarbeid med Kolbotn Sanitetsforening som nå er nedlagt, og Bålerud Sanitetsforening.

Foreningens første formann i 1913 var Margrethe Barbo. I dag er Berit Vamnes formann. Foreningen har 122 medlemmer.

Januar 2002

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSdag	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1		1	2	3	4	5	6
2	7	8	9	10	11	12	13
3	14	15	16	17	18	19	20
4	21	22	23	24	25	26	27
5	28	29	30	31			



Familiemusicalen "Dalmatinerne" ble en stor suksess da OPAL fremførte sin versjon på Kolbotn Kinoteater i mars 2001.

Februar 2002

Oppegård Amatørteaterlag (OPAL) ble stiftet 25. februar 1985. Den spede begynnelse kom imidlertid to år før, etter initiativ av Else Slaatten ved kulturkontoret. Hun ønsket først og fremst å skape et amatørteater for voksne som ønsket å opptre i nærmiljøet. Den første oppsetningen kom i 1984, med "Trollmannen fra Oz". Det tok ikke lange stunden, før barna og ungdommen kom med, og i dag utgjør disse hovedmajoriteten av laget.

OPAL har medlemmer helt ned i 8 år, men også godt voksne på 65. OPAL har utviklet seg mye gjennom årene, og har fått et godt ry også utenfor Oppegårds grenser. Rekrutteringen er god, og teaterlaget opplever å få søkere også utenfra kommunen. OPAL fikk Akershus fylkeskommunes kulturpris for 1998, og en av begrunnelsene var teaterlagets kvalitetsmessige høye satsing.

Gjennom årenes løp har OPAL rukket å sette opp 25 forestillinger. Familiemusicalene er de mest populære. "Robin Hood" som settes opp i år, blir den 26. forestillingen. I dag er det rundt 130 aktive medlemmer, og gjennom årenes løp har 350 barn, unge og voksne vært med på laget.

Natt til 14. juni 1999, brant OPAL-huset, og hele lagets historie gikk opp i flammer. Dette skjedde midt i forberedelsene til musicalen "Annie", men medlemmene brettet opp ermene og startet på nytt. Med god velvilje fra Oppegård-innbyggere som fant frem saker og ting fra loft og kjeller, og en økonomisk bistand fra kommunen, kom OPAL seg på bena igjen.

Bibbi Neergaard har vært leder for OPAL gjennom en årrekke, og teaterlagets tilholdssted i dag er i gamle realskolen i Kapellveien.

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
5					1	2	3
6	4	5	6	7	8	9	10
7	11	12	13	14	15	16	17
8	18	19	20	21	22	23	24
9	25	26	27	28			



I 1995 feiret Oppegård Røde Kors 50-årsjubileum med brask og bram. Her har de trukket ut på sletta ved Samfunnshuset for å informere og vise bygda hva de står for.

Ikke unaturlig hadde Røde Kors en høy stjerne hos befolkningen i fredsåret 1945. Røde Kors i Norge og en rekke andre land hadde gjort en betydelig innsats under krigsårene. Her i Oppegård begynte særlig kvinnene å snakke om at det var på tide å danne en lokal Røde Kors forening. De mest aktive av dem, fruene Svanhild Thoresen, Bergliot Kristiansen og Margareth Siggerud ble enig om å innkalle alle interesserte til et møte på Fjelltun 29. november 1945. Daværende generalsekretær i Røde Kors, Jens Meinich ble invitert og møtte frem. Her ble det vist filmer om organisasjonens mange oppgaver, og holdt foredrag. Lokalforeningen ble stiftet samme dag under navnet "Oppegård, Kolbotn og Myrvoll kretsforening av Norges Røde Kors", men ble senere endret til Oppegård Røde Kors. Kontigenten ble satt til den nette sum av kr. 2,- pr. år, men det var anledning til å tegne livsvarig medlemskap på kr. 20,-. Foreningens formann var lege Paal B. Strand.

Lokalforeningens aller første arrangement var en juletefeste 4. januar 1946 med 85 barn og 50 voksne til stede. 13. mars samme år ble det stiftet en damegruppe i foreningen. Første inntektsgivende arrangement var en basar som strakk seg over en måned i 1946, og første bevilgning var kroner 50,- til hjelp i Østerrike. Fra starten av var målet å bygge en sykestue i Oppegård, men medisinaldirektøren satte foten ned for dette da det forelå planer for bygging av nytt fylkessykehus. I 1947 ble Ungdommens Røde Kors dannet med 47 barn og unge fra Oppegård og 33 fra Kolbotn og Solbråtan, men denne ble imidlertid kortvarig. Lokalforeningen hadde rimelig god økonomi og kunne bevilge økonomisk bistand til mange ulike formål. For eksempel ble det i 1952 bevilget kr. 200,- til en innsamling til noen selfangeres etterlatte, og stadig var det noen i inn og utland som trengte støtte. I 1960 fikk Oppegård Røde Kors utbetalt sin første andel av inntektene fra spilleautomatene, kr. 1.488,30. Dette året ble det bevilget kr. 100,- til Åndssvakeomsorgen, kr. 150,- til en enke i Oppegård, samt 5 hl koks til en familie. Det ble også bevilget kr. 2000,- til Hjelpekorpsset til innkjøp av materiell. Under årsmøtet for 1963 ble det etter lange diskusjoner vedtatt å gå til innkjøp av den første ambulansen. Bilen, en ombygd Austin varevogn kostet kr. 24.000,-. I 1967 gjorde Oppegård Røde Kors en stor innsats under den store flommen i Lillestrøm som ble betegnet som en katastrofe av dimensjoner. Daværende formann Kristian Dillevig kom til og med på TV-skjermen da NRK hadde reportasje fra det flomrammede området. I 1969 fikk Oppegård Røde Kors igangsatt vaktordning for ambulansetjenesten. I 1973 kom besøkstjenesten i gang. Drivkraften bak dette tiltaket var Margot Sakariassen. I dag er Oppegård Røde Kors en aktiv forening med 1360 medlemmer. De har hjelpekorps, ambulansetjeneste hver 4. uke, besøkstjeneste i institusjoner og privathjem og har handletralle på Høyås og Bjørkås en gang i uken. I tillegg driver de søndagskafé en gang i måneden på Toppenghaug eldresenter. Lokalforeningen har også Ungdommens Røde Kors.

I fjor kom selveste presidenten i Norges Røde Kors, Thorvald Stoltenberg på besøk til Kolbotn da lokalforeningen inviterte til et åpent møte. Formann i Oppegård Røde Kors i dag er Jon Ulleberg.

Mars 2002

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
9					1	2	3
10	4	5	6	7	8	9	10
11	11	12	13	14	15	16	17
12	18	19	20	21	22	23	24
13	25	26	27	28	29	30	31



I 1927 kom pikene med i Speider'n. De var allerede da sammen med gutta på tur. Uniformer var det dårlig stell med.
Her på speidertur i 1928 med legendariske Hans Knutsen (t.v.) og Hjalmar Lie.

Startet 2. april 1922 . Speidingens historie står på side 38 og 39.
Det er mange her i bygden som har vært innom speider'n i kortere eller lengre tid. Særlig blant de som bodde her før og like etter krig-
gen. Den gang var det ikke så meget å velge mellom. Eneste store konkurrent var idretten, men det kunne kombineres.
Speidingen har til formål å skape grunnlag for å bli samfunnsnytti-
ge, selvstendige og selvhjulpne mennesker ved et sunnt friluftsliv og
andre aktiviteter og gi dem høye etiske og moralske normer, uttrykt i
speiderløftet som lyder slik:

«Jeg lover etter beste evne å tjene Gud,
hjelp andre og leve etter speiderloven.»

Loven lyder kortfattet slik:

«En speider er sann, trofast og hjelpsom. Vennlig, ridderlig og snill
i mot dyr. Lydig, munter og sparsom og ren er hva loven oss byr.»

(Dette er en regle som jeg lærte for over 50 år siden.
Den sitter ennå.)

Hvis du synes dine barn bør ha med seg en slik «ballast» så ta
kontakt med nærmeste speidergruppe.



Ulvungene studerer noe meget interessant.

April 2002

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSdag	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
14	1	2	3	4	5	6	7
15	8	9	10	11	12	13	14
16	15	16	17	18	19	20	21
17	22	23	24	25	26	27	28
18	29	30					

Speiderens dag, St. Georgsdagen, er den 23. april.

Oppegård Jeger og Fiskerforening



Bildet viser en stolt Ole Haug med rådyr og hare som han skjøt i desember 1989. Sted er Ole Haug banen på Kurud, og fotograf er Inger Indset.

Dette er foreningen for de som er glad i jakt, fiske og friluftsliv.

Oppegård Jeger og Fiskerforening har 50-årsjubileum i år, og markerer dette gjennom flere arrangementer i løpet av året. Det var 11. juni 1952 at en gruppe menn kom sammen på Fjelltun, Myrvoll for å stifte foreningen. Blant initiativtakerne var Hans Jellum, Syver Svendby, Rolf Berg og Walter Scoth Jensen. Foreningen er tilsluttet Norges Jeger og Fiskerforbund. I dag teller den aktive lokalforening 370 medlemmer. Oppegård Jeger og Fiskerforening har fire medlemsmøter i året, og i tillegg en rekke aktiviteter; Jegerprøveutdanning, egen lerduebane i kommunen, tilgang til to riflebaner, rådyrjakt og revejakt i Oppegårds skoger, småviltjakt i Trysil, fiske i Gjersjøelva, fluekastekurs, fluebindekurs, sjøfisketur, diverse fiskekurs og pilketur. Foreningen holder også hundedressurkurs på Torbjørnrud.

Det er Oppegård Jeger og Fiskerforening som har tatt initiativ til Gjersjøelvprosjektet, og foreningens medlemmer har gjort mye av arbeidet her på dugnad. Det er ryddet i og langs elva og anlagt laksetrapper, og foreningens medlemmer har allerede fått både laks og ørret på kroken her. Men Gjersjøelvprosjektet omfatter også å prøve å gjenskape noe av miljøet ved elva fra den gang det var stor aktivitet her. Oppgangssaga kommer på plass i år, og lokomobilsag skal også komme. Det skal også kverna. Foreningen håper å kunne tilby demonstrasjoner og historiske opplysninger for skoleklasser og lignende. Foreningen har også tatt initiativet til opparbeidelse og skilting av Natur og Kulturstien på Svartskog.

Foreningens formål er å være en aktiv interesseorganisasjon som ivaretar medlemmenes interesser innen jakt, fiske, naturforvaltning og friluftsliv. De vil arbeide for jegeres og fiskeres villkår, blant annet gjennom kunnskapsøkning, besørge tilgang til jakt, fiske og friluftsliv, og beskytte naturgrunnlaget for dette. Foreningen ønsker å sikre en bærekraftig høsting av våre vilt og fiskeressurser, og ser det som en oppgave å sikre at viltet og fisken høstes til glede for flest mulig motiverte utøvere.

I forbindelse med 50-årsjubileet, vil Oppegård Jeger og Fiskerforening i mai arrangere en historisk jubileumsvandring langs Gjersjøelva for å synliggjøre alt som er gjort i nyere tid, samt invitere til en Åpen fiskedag i Gjersjøelva i september. Foreningens leder er Arne Aaberg.

Mai 2002

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSdag	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
18			1	2	3	4	5
19	6	7	8	9	10	11	12
20	13	14	15	16	17	18	19
21	20	21	22	23	24	25	26
22	27	28	29	30	31		



Kolbotn Hagelag har minst én utfukt i året, og selvsagt legges turene til områder som tilfredsstillende en ekte hageelsker. (NR. 1)

7. november 1978 ble Kolbotn Hagelag stiftet, men da under navnet "Ormerud Hagevenner". Initiativtakerne var Marit og Tryggve Thornes, Tove og Trygve Dahler, Gunvor og Brynjulf Stenseth, Harry og Valborg Nilsson, Grethe og Gunnar Knutsen, Marthe og Alf Bilden, Steinar og Ann-May Larsen, Gerd og Sverre Hansen, Helge og Hjørdis Gravem, Åse Eriksen og Anne Sofie Øvrebø.

3. mai 1981 ble navnet endret til Kolbotn Hagelag. Foreningen har hele tiden vært tilsluttet Det norske Hageselskap. Gjennom årenes løp har Hagelaget hatt flere tilholdssteder, men har nå fast møteplass i A/L Samfunnshuset. Medlemstallet har variert, men laget teller nå 145 medlemmer. Laget har jevnlig medlemsmøter, og har benyttet en lang rekke foredragsholdere til inspirasjon for de mange som er interessert i hagebruk. Hagelaget har også arrangert flere utflukter, blant annet til Astrid Gjertsens hage ved Tvedestrand og Gjennestad Gartnerskole i Stokke. Hagelaget har også arrangert studieringer med ulike emner som "Blomster i pottes og kar", "urter" og "Frodig hage uten slit". En årlig begivenhet i Hagelaget er "plantebytte-dagen". Mange har skaffet seg en ønsket staude gjennom denne byttingen. Laget arbeider også for å skaffe medlemmene gunstige innkjøp av hageartikler.

I 1985 ble Kolbotn Hagelag utnevnt til "Årets Hagelag i Akershus", og ved Oppegård Kommunes 75-årsjubileum i 1990, ble laget tildelt diplom for "Godt arbeide og fin gjennomføring av Hagedagen 25. august under temaet "Bygg og Bo i Oppegård".

Formann i Kolbotn Hagelag er Solfrid Grønn.



Noe å tenke på i egen hage? Noe sånt tror vi disse medlemmene fra Kolbotn Hagelag tenker der de studerer dette praktfulle hageanlegget. Formann Solfrid Grønn til høyre i bildet. (NR. 2)

Juni 2002

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
22						1	2
23	3	4	5	6	7	8	9
24	10	11	12	13	14	15	16
25	17	18	19	20	21	22	23
26	24	25	26	27	28	29	30



Dette bildet ble tatt i forbindelse med Svartskog Pensjonistforenings 25-årsjubileum i år 2000. Sittende fra venste: sekretær Inger Martinsen, leder Lars Sandbekk og nestleder Jan Flaaten. Stående fra venstre: kasserer Jahn-Oliver Jahnsen, vararepresentant Solveig Tandberg, styremedlem Hjalmar Tandberg, vararepresentant Arne Pedersen, vararepresentant Aud Pedersen og styremedlem Harald Stubberud.

Dette er en pensjonistforening som fremdeles befinner seg midt i ungdommen. Foreningen ble offisielt stiftet i 1975, og feiret 25-årsjubileet i år 2000 med brask og bram. De som tok initiativet til foreningen var Svartskog Husmorlag og Bålerud Sanitetsforening. De mente det var på tide at pensjonistene fikk sin egen forening på Svartskog. Dette var i 1974, men til tross for et stort forarbeid fra husmorlagets side, ble det liten oppslutning. Det virket som det var vanskelig å drive en aktiv pensjonistforening i dette utkantstrøket av Oppegårdbygda. Dels dreide det seg om en forholdsvis liten gruppe eldre, og ikke kunne man tilby de samme aktivitets- og trivselstiltak som for eksempel på Kolbotn. Husmorlaget og Sanitetsforeningen dannet derfor et foreløpig trivselsutvalg for pensjonistene på Svartskog. Utvalget som besto av medlemmer fra alle tre foreninger hadde som formål å koordinere og administrere de ulike velferdstiltak og tilbud for de eldre på Svartskog. I første omgang dreide det seg om å motivere de eldre til å delta i de aktive pensjonistforeningenes møter og aktiviteter.

Så den 9. mai 1975 ble det nedsatt et arbeidsutvalg for Svartskog Pensjonistforening, og dagen etter ble det etter søknad bevilget kr. 2.500 fra Oppegård kommune til drift av pensjonistforeningen. 31. oktober samme år ble det også bevilget kr. 600 til drosje for deltakelse i trim på Kolbotn.

Arbeidsutvalget besto av Margot Johansen, Liv Åse Pedersen, Gunvor Holst, Olga Oppegård og Ellen Linde-Nielsen.

Nå ble det fart i sakene. Kontingent ble fastsatt til kr 75 pr. år. Etter ett års tid, mente arbeidsutvalget det var på tide å velge eget styre for pensjonistforeningen, men etter anmodning fra alle fremmøtte, ble utvalget enige om å fortsette.

I de første årene hadde foreningen et nært samarbeid med de andre pensjonistforeningene i Oppegård. Det var fellesmøter, hyggesammenkomster og fellesturer. Det såkalte samarbeidsutvalget tok slutt i 1994.

Svartskog Pensjonistforening markerte både 10-årsjubileet og 20-årsjubileet, men den virkelig store festen tok de på 25-årsjubileet som ble holdt på Borgerhallen. Ellers så er det selvsagt Solheim som er deres faste møteplass. Medlemstallet ligger på ca 50, og formann i foreningen er Lars Sandbekk.

Tidligere formenn er: Margot Johansen, Ida Bretteville, Gjermund Teigen, Gunvor Holst og Rudolf Mikkelsen.

Juli 2002

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
27	1	2	3	4	5	6	7
28	8	9	10	11	12	13	14
29	15	16	17	18	19	20	21
30	22	23	24	25	26	27	28
31	29	30	31				



Noen av de første Landstormsoldater fotografert foran Café Rasten i 1917. Fra venstre bak: H. Algarheim, Madsen, M. Ottesen, Isachsen, E. Nilsen og A. Hokholt. I midten: M. Petersen, ukjent og S. Herje. Foran: H. Nyborg og J. Tonstad.

Landstormen er en av de mer ukjente foreningene i Oppegård, men allikevel med mange år bak seg. I fjor feiret denne (la oss å tillate oss å kalle den en eksklusiv herreklubb) 85 år. Foreningen er nemlig forbeholdt menn, og vi tør vel også tillate oss å si at i alle fall mange av medlemmene er blant dem som har nådd en viss posisjon i samfunnet. Da foreningen ble stiftet i 1916, sto samfunnsoppgavene i kø i Oppegårdbygda, og Landstormen tok flere viktige oppgaver på sine skuldre. Etter at jernbanen gjorde sitt inntog, begynte den store befolkningsveksten i Oppegård. Mange valgte å forlate bolig-nøden i Kristiania for å bosette seg ute på bondelandet som Oppegårdbygda jo var. Etter at Kullebunden stasjon ble anlagt, ble områdene ved Kolbotnvannet spesielt populære. De fleste av Landstormens stiftere var slike innflyttere fra hovedstaden, - de fleste i sin beste alder og fulle av pågangsmot. De fant hverandre gjennom husbyggingen, og det er naturlig å tenke seg at kommunale saker og tingenes tilstand i Oppegård var et stadig tilbakevendende samtaleemne.

En søndag i mars 1916, møttes tilfeldig fire eldre, men fortsatt spreke soldater på jernbanebroen på Kolbotn. Disse fire, Harald Algarheim, Oscar Christiansen, Jørgen Tonstad og Rogne, ble enige om å avholde et "gubberenn" på ski. Dette medførte at 15 likesinnede møttes til dyst like etter. Men det ble ikke med dette, for kort tid etter fikk alle deltakerne beskjed om å møte hos kjøpmann Olaf Hellesteth torsdag 6. april klokken 20.00. Her ble Landstormen stiftet med formål å fremme interessen for idrett, samt styrke samarbeidet for alt som kan virke til trivsel og adspredelse samt oppelske kameratslig ånd blant medlemmene. Viktig for foreningens medlemmer var diskusjoner om det som til en hver tid var samfunnsaktuelt. De tok opp så vel de lokale som de globale spørsmål under sine medlemsmøter, noe som gjelder den dag i dag. I de første årene gjorde foreningen også mer enn å diskutere. De sørget for å arrangere den første 17.mai-feiringen i bygda, og sto også bak det første skøyteløpet på Kolbotnvannet. Økonomisk hjelp til foreninger, - og hjelp til trengende når det stundet mot jul, var viktige oppgaver. De påtok seg også å skaffe et harmonium til kapellet på Kolbotn gravlund. Det var Landstormens menn som sørget for at Oppegård Sparebank ble stiftet 16. september 1917. 20 av Landstormens menn hadde tegnet seg for grunnfondsbidrag, og fire av de fem representantene i bankens styre var Landstormsoldater.

Fremdeles kaller medlemmene seg soldater, og fortsatt gjelder de samme regler som i 1916. Medlemmene har møteplikt, så fravær godtas ikke uten svært gyldig grunn. Da foreningen feiret 85-årsjubileet i fjor, var medlemstallet 46. Kun ved festlige anledninger får lottene som de kaller sine bedre halvdel, være til stede, men Landstormen har også et årlig familiearrangement der de drar ut i skogen for å skyte fugl, - ikke en levende fugl men en trefugl. Denne årlige begivenheten er svært populær blant medlemmene og familiene. Rekrutteringen foregår ved anbefaling fra andre medlemmer. Foreningen har sin egen orden, Gjallarhorn. Denne henger høyt i kurs og tildeles medlemmer som har utvist en særlig betydningsfull virksomhet for foreningen. Kristian Horgen ble den første kommandør av Gjallarhorn. Enda eldre er Landstormsmedaljen som kan tildeles medlemmer som har gjort en innsats utenom det vanlige for foreningen. Ble første gang til-delt Harald Nyborg i 1917. Landstormens formann er Karl-Petter Nordby som forkla-rer navnet "Landstormen" med den store forsvarsinteressen som var til stede den gang foreningen ble dannet.

August 2002

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
31				1	2	3	4
32	5	6	7	8	9	10	11
33	12	13	14	15	16	17	18
34	19	20	21	22	23	24	25
35	26	27	28	29	30	31	



Bildet er fra den store dugnaden under bygging av eget vannverk. Dette er fra 1955 under byggingen av vanntårnet. 10 000 dugnadstimer ble brukt under vannverksutbyggingen som tok fire år.

Oppegård Vel er et av de mest aktive i Oppegård, og historien er lang så vi må begrense oss til de viktigste sakene de har arbeidet med. Vellet ble stiftet 16. februar 1908 under navnet "Selskapet Oppegaard og Kullebunds Vel". De var 11 medlemmer og første styret besto av; agent H.A. Heltorp, direktør Oldenborg, gartner Einar Knutssøn, gårdbruker Th. Hansen og fru Laumann. Årskontigenten ble satt til kr. 2,- (kr. 1,- for ikke huseiere.) De første sakene Vellet ønsket å gjøre noe med, var å bedre togforbindelsen mellom hovedstaden og Oppegård, få en trapp eller tunnel fra Skiveien opp til stasjonen, samt veibelysning. Elektrisiteten var ikke kommet til bygda på dette tidspunkt så i 1908 ble det satt opp fire parafinlamper i området rundt Oppegård stasjon.

I 1910 skilte Kullebunden seg ut, og vellet tok dagens navn. Vellet ivret for telefon til bygda, og i november 1911 ble det opprettet sentral hos kjøpmann Emil Hansen. Vellet mente nok også det var viktig å holde det åndelige ved like. Da veien helt til Svartskog kirke kunne bli både tung og lang for mange, fikk de ordnet det slik at Indremisjonen i Kristiania sendte teologistudenter til Oppegård hver 14. dag til å forrette gudstjenester mot kr. 5,- i godtgjørelse. Disse ble holdt i skolelokalet. Vellet hadde behov for eget hus, og 26. april 1914 fikk styret på ekstraordinær generalforsamling bemyndigelse til å kjøpe 2 mål tomt for kr. 1000,-. I protokollen står det; "Paa tomten opføres saa snart ved leilighet gives for Oppegaard Vels regning et hus, der under navnet "Oppegaards Vel" benyttes til møter for selskapets anliggender og dernæst i den utstrekning som forholdene tilsteder, utleies til foreninger eller sluttede selskaper til avholdelse av møte av religiøs, oplysende, underholdende eller anden festlig art – dog maa der ved saadanne møters avholdelse ikke benyttes spirituosa."

Siste punkt ble gjenstand for hissig diskusjon. Krigen forsinket husbyggingen, men høsten 1919 sto huset ferdig, og 22. november var det stor innvielsesfest med Kr. Horgen som festkomitéformann. Det var 100 gallakledte deltakere med bygdas ordfører i spissen. Nå hadde vellet eget hus, men det hadde gått hardt ut over økonomien. I 1920 kom det kinodrift i lokalene med hånddrevet apparat og en egnet pianistinne. I 1927 fikk vellet eget elektrisk fremviserapparat. I 1925 var Roald Amundsen på besøk på Oppegård Vel med et foredrag om flyferden.

Protokollene viser at Vellet hadde nok av saker, både store og små å arbeide med. Et eksempel fra 1927; "anmoder Oppegaard Vel herredsstyret om å tilskrive gårdbruker Bieltvedt om å sette kloppen ved Slora og Kirkestien til Gjersjøen i den orden den tidligere var, for at den hevd en har ikke skal tapes." Veiene var i elendig forfatning og stadig gjenstand for ergrelse og diskusjon. Også i dag er det vei- og trafikkaker Oppegård Vel arbeider mye med. De siste årene har det vært lagt ned et omfattende arbeid i Oppegård Vel's forslag til Samlet Plan, der både skoler og andre institusjoner og foreninger er blitt tatt med i planarbeidet. Planen omhandler vei og trafikk, utbygging og miljø. Resultatet er at medlemstallet har økt betraktelig og var i fjor på 340 medlemmer. Dette utgjør 40 prosent av husstandene. Formann i Oppegård Vel er Geir Hokholt.

Historien om Oppegård Vel er så omfattende og lang at vi fortsetter historien lenger bak i kalenderen der du også kan lese historien om Vannverket.

September 2002

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
35							1
36	2	3	4	5	6	7	8
37	9	10	11	12	13	14	15
38	16	17	18	19	20	21	22
39	23	24	25	26	27	28	29
40	30						



Den årlige Tulipanaksjonen er en av Lions store inntektskilder. Her er tre av medlemmene, Hans Fr. Kummervold, Kjell Holm og Svein-Erik Jensrud i Lions Club Oppegård i full sving med tulipansalget.

Initiativet til å danne en Lions Club i Oppegård ble tatt av Lions Club Ski i 1962, men først året etter ble det fart i sakene. Man skaffet navn på en del aktuelle kandidater, og 26. september 1963 sa 21 personer ja til å være medlemmer i Lions Club Oppegård. Disse 21 var: John Arvesen, Odmar Aukner, Roar Bøhn, Thoralf Drag, Jacob Eldøen, Erling Erichsen, Oskar Eriksen, Thormod Hansen, Leif Johansen, Thoralf Kalleberg, Harry Langvatn, Knur Lie, Odd Mamen, Reidar Olsen, O. Normann Sand, Ivar Svensen, Tor Tidemand-Fossum, Per Tonga, Ketil Torp, Olav Ullrveit-Moe og Ola Øyno. Så ble det sendt brev til Lions International i USA og så var det i gang. 18. januar fant charterfesten sted i Samfunnshuset. Første president var Tor Tidemand-Fossum.

Den verdensomspennende Lionsbevegelsen har som formål å yte aktivt medmenneskelig engasjement. De mange lokale klubbene i Norge og resten av verden driver hjelpearbeid både på lokalt plan, i nasjonal sammenheng og i større internasjonale oppgaver. For å kunne drive dette arbeidet, trengs selvsagt penger, og her i Oppegård er det spesielt det årlige Rebusløpet, samt Tulipanaksjonen som er inntektsgrunnlaget. Lions Club har en klar regel om at alle midler som samles inn går uavkortet til hjelpearbeidet.

Kampen mot narkotika er en av hjertesakene til Lions Club, og de står bak undervisningsopplegget "Lions Quest" eller mer kjent "Det er mitt valg" som er innført på så å si alle skoler, og er et forebyggende opplegg som går ut på å trene barn og unge i å ta de riktige valg. Lions Club Oppegård har arrangert flere kurs for lærere i dette undervisningsopplegget.

En annen viktig sak for Lions Club er de eldre og de funksjonshemmede. Her i Oppegård arrangerer klubben blant annet hyggekvelder på Høyås og Bjørkås, og sammen med de andre klubbene i Follo arrangerer de en årlig festaften for funksjonshemmede.

Mens det tidligere kun var mannlige medlemmer i Lions, ble det åpnet for kvinner for noen år siden. Lions Club Oppegård har også kvinnelige medlemmer.

I dag har Lions Club Oppegård 37 medlemmer, og president er Harald Mannerud. Lions Club Oppegård er fadder for "Foreningen mot Stoffmisbruk" som arbeider for å hjelpe pårørende til rusmisbrukere, - en forening som tragisk nok har fått mer og mer å gjøre de siste årene. Det var Hans Fr. Kummervold som tok initiativ til å danne en slik forening da han i 1982 som president i Lions Club Oppegård fikk henvendelse fra en fortvilet pårørende om økonomisk bistand til opphold på Le Patriarche i Frankrike for avvenning av en sønn som var narkoman. Hans Fr. Kummervold har hele tiden vært leder av denne foreningen, og er det også i dag. Lions Club Oppegård er også fadder for Oppegård Aktivitetslag som ble stiftet i 1976 med Ketil Torp som formann. Aktivitetslaget ble startet med den hensikt å hjelpe funksjonshemmede til å styrke sin helse og arbeidsevne gjennom fysisk trening. I alle år har Aktivitetslaget hatt fast svømmetrening for funksjonshemmede i Sofiemyrhallen en dag i uka. De arrangerer også turer og annet sosialt samvær. Ketil Torp var formann i Aktivitetslaget inntil for et par år siden. Formann nå er Egil Bakke.

Også ungdommene har sin egen Lionsklubb, nemlig LEO CLUB OPPEGÅRD som ble stiftet høsten 1987. Ungdomsklubben driver sitt eget hjelpearbeid, og klubben i Oppegård har i de senere årene blant annet konsentrert seg om hjelpearbeid for barn og unge i Romania. En av inntektskildene til LEO CLUB OPPEGÅRD er lyssalg under adventstiden.

Oktober 2002

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSdag	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
40		1	2	3	4	5	6
41	7	8	9	10	11	12	13
42	14	15	16	17	18	19	20
43	21	22	23	24	25	26	27
44	28	29	30	31			



Også husmødre fortjener en fest, eller rettene sagt – de fortjener det kanskje mer enn noen. Her er noen av Oppegård Husmorlags medlemmer samlet under en festlig anledning.

Oppegård Husmorlag ble stiftet 12. mars 1929. La oss med en gang gjøre det klart at vi nå snakker om husmorlaget i Oppegård syd, - dette er nødvendig fordi da laget lå brakk noen år, tok Vassbonn Husmorlag navnet "Oppegård Husmorlag". Dette er ikke godtatt av husmorlager i syd som har stått opp igjen etter dødperioden, og altså fortsatt er i aktivitet.

Det første styret i Oppegård Husmorlag besto av fruene Olga Skjefstad, Ragna Holmsen, Edvarda Rosenberg, Klara Hokholt og Anna Larsen. 130 kvinner møtte frem til første møte, og årskontingenten ble satt til 2 kroner og 50 øre. Snaue fire uker etter at laget ble stiftet holdt de sitt andre møte med tema "Elektrisitetens benyttelse i hjemmene". Av det historiske materieller som finnes ser vi at husmorlaget hadde stor aktivitet med mange møter og utflukter. Temaene var varierte og forteller mye om hva som har vært viktig gjennom årene. For eksempel var det i januar 1932 et møte der "matretter for tæringssyke" var tema med fru Bjørn som foredragsholder. Dette året gikk mange av medlemmene også inn i Sanitetsforeningen. Der ble holdt juletefest hvert år med mange fremmøtte. I 1933 begynte man å tenke på et kirkebygg. Fru Bergsjø og fru Hokholt hadde dette som sitt hjertebarn. Et av møtene i 1934 hadde tema "Ekteskapet i gode og onde dager". Det var et dårlig tegn at mennene ikke møtte frem. I protokollene kan vi lese; "Vi fikk anledning til å gå i oss selv og finne ut om vi behandlet skapningenes herre på rett måte".

I 1934 fikk fru Andersen (Sætrejordet) ideen å arrangere skomakerkurs. Snart var 15 gutter i full aktivitet og fikk sine bevis fra skomakermester Hauknes.

Etter hvert begynte man også å arbeide for å opprette et fond for slitte husmødre. I 1936 ble det arrangert en aftenunderholdning der inntekten gikk til Gamleheimmet. Fru Bergsjø var primus motor og den musikalske biten sto Synnøve Åsen og Ola Bjørgaas for. Juletefesten samme år viste et overskudd på kr. 8,89 – noe som var meget bra. I april 1940 gikk møtet som normalt. Valg av 17.maikomite sto på programmet. Ingen visste da at krigen var rett rundt hjørnet. Maimøtet ble innstilt på grunn av krigssituasjonen. Men juni 1940 ble det holdt friluftsmøte hos fru Finstad. Det ble oppfordret til innkjøp av tran for penger foreningen kunne avse. I protokollen leser vi; "da tran jo er det mest konsentrerte næringsmiddel vi har, og i spiseskje pr. dag er nok til å holde liv i et menneske hvis det skulle bli hungersnød". Forslaget fikk full tilslutning. Tranen ble oppbevart i fru Kløvenes kjeller, og det ble sagt at den skulle holde seg like fin i 30 år. I 1941 mente noen at man skulle selge av tranen men flertallet ville gjemme denne fettressursen til det virkelig ble behov for den. Der vites ikke hvordan det gikk med denne tranen til slutt.

I 1954 kunne Oppegård Husmorlag feire 25-årsjubileum med brask og bram. På menyen sto; Brun Suppe med eggeboller, Svin a la Kalv med grønnsaker og krokanis til dessert.

I glansperioden den gang det fantes ekte husmødre, var det fem seks husmorlag i kommunen. Etter at husmoren forlot kjøkkenbenken for å gjøre karriere andre steder, har det vært så som så med aktiviteten. For noen år siden skiftet forbundet navn til Kvinne og Familieforbundet i et forsøk på å lokke den moderne kvinne tilbake til foreningen, men noen stor suksess var det ikke.

Et nytt kapittel kom inn i Husmorlaget i 1953 da de yngste medlemmene ville danne sin n forening under navnet "Husmorklubben". Dette kan du lese mer om på side 11 i kalenderen.

November 2002

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
44					1	2	3
45	4	5	6	7	8	9	10
46	11	12	13	14	15	16	17
47	18	19	20	21	22	23	24
48	25	26	27	28	29	30	



Oppegård Husflidslag har fått tilgang til den gamle baksteovnen på Østre Greverud gård, og demonstrerer gjerne gamle dagers bakstemetoder for interesserte skoleelever. Her er det Kari Rønning som er i gang med baksten sammen med elever fra Sofiemyr skole.

Oppegård Husflidslag ble stiftet 19. januar 1978, og har i dag rundt 200 medlemmer. Laget er tilsluttet Norges Husflidslag, og har som formål å fremme god norsk husflid. De første årene levde laget en omflakkende tilværelse, men siden 1991 har de hatt tilhold i den gamle real-skolen i Kapellveien 7, hvor de leier halve huset. Her har de kurscenter hvor det tilbys varierte kurs med vektlegging av grundighet, kvalitet, bruk av naturmaterialer og at de gamle teknikker blir ivaretatt, men tilpasset den tid vi lever i. Laget har en ivrig vevgruppe, og på vevstuen står 8 vever som er i bruk til alle døgnets tider. Husflidslaget har også studieringer for enkelte spesialinteresser som veving, toving av ull, rose-maling, sølvarbeider m.m.

Oppegård Husflidslag har stor aktivitet med 4 stormøter i året, månedlige temakvelder, husflidsturer, salgsmesse på våren og julemesse. Hvert år arrangerer de også juleverksted for barn, et svært populært tiltak der ivrige barnehender lager julepynt og julegaver med god hjelp av husflidslagets medlemmer. Oppegård Husflidslag får benytte den gamle bakerovnen på Østre Greverud gård, og har hatt skoleklasser på besøk her som får demonstrert hvordan man stekte brød og annet bakverk i gamle dager. Dette tiltaket ønsker husflidslaget å fortsette med. De har også tatt i bruk bakerovnen når det har vært ulike friluftaktiviteter på gården. Selv om husflidslaget har en sterk overvekt av kvinner, har også mennene kommet på banen de siste årene. Det er spesielt treskjæring som har fanget mennenes interesse.

Leder for Oppegård Husflidslag er Ingjerd J. Ingeborgrud, og studieleder er Anne Marie Hide.



Treskjæring er bare én av aktivitetene i Oppegård Husflidslag, men her har i høyeste grad også mennene funnet sin plass. Bildet er tatt i Husflidslagets lokaler i Kapellveien under et Åpent hus-arrangement.

Desember 2002

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
48							1
49	2	3	4	5	6	7	8
50	9	10	11	12	13	14	15
51	16	17	18	19	20	21	22
52	23	24	25	26	27	28	29
	30	31					



Mer om Oppegård Vel

Høsten 1931 avsatte kommunen kr. 7000,- til utbedring og opparbeidelse av veier i Vellets distrikt. En kommunerepresentant redegjorde under et møte hvilke veier som ville bli tilgodesett, noe som resulterte i kraftig kritikk fra Vellets side som mente kommunen burde konferert med Vellet om dette. De hadde nemlig en annen oppfatning av hvilke veier som trengte å settes i stand.

Vellet var også sterkt engasjert i dobbeltsporet gjennom bygda. På stasjonstomta sto et stort fjell, og Vellet mente det var uhensiktsmessig at det ble fraktet pukkstein til dobbeltsporanlegget helt fra Grorud. Det var bedre å sprengne det store fjellet på Oppegård. Dette var greit for jernbanen men de ville ikke sette i gang eget pukkverk. Vellet gikk derfor til kommunen og resultatet ble at kommunen kjøpte et brukt pukkverk, og ti – tolv arbeidsledige fikk dermed arbeid.

De siste årene frem mot andre verdenskrig var økonomien i Vellet god. Kinodriften var blant annet en god inntektskilde. Da krigen kom leide Vellet jordstykker forskjellige steder og fordelte ut parseller til dem som hadde behov slik at de kunne dyrke poteter og grønnsaker. Da det tok slutt på brensel i form av kull og koks, kjøpte Vellet inn en elektrisk kappsag som folk kunne få leie slik at de fikk kappet veden som ofte ble levert i storfavner.

I 1946 ble Sætreskogens Vel opptatt i Oppegård Vel, og nå var de blitt så store at de i 1947 måtte ansette lønnet kasserer. I protokollene er det stadig anført veisaker. I 1953 blir det gjennom Vellet utdelt husnummerskilter til alle eienommer, og dermed er saken med veinavn og husnummer som det har vært arbeidet med i en årrekke avsluttet. Men så var det postombringelsen, da. I 1954 blir denne saken løst og 1. august samme år blir posten for første gang bragt rundt. Det lå mye arbeide bak. Vellet hadde gått til innkjøp av postkasser som ble overlatt medlemmene til en billig pris, og de aller minste detaljer måtte styret legge frem. Til slutt måtte en representant for Vellet gå opp ruten sammen med folk fra postverket, for å bli enige om hvor langt ut i periferien posten skulle bringes.

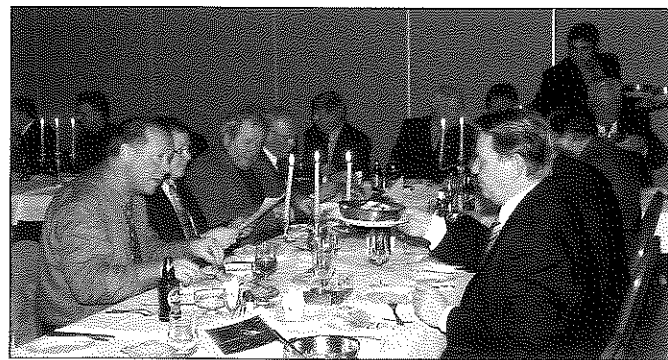
Så kom sommeren 1955, en av de hardeste tørkesomrene i manns minne. Vannmangelen ble prekær. Alle som hadde behov fikk hente vann i bøtter og spann fra Vellets dypvannsboring som var blitt utført noen år tidligere. Det var en jevn strøm av folk som tappet fra morgen til kveld. Vannmangelen denne sommeren var bakgrunnen for igangsettelsen av vannverket, et arbeide det står all respekt av og som ble utført på dugnad av Vellets medlemmer.

Tørkesommeren 1955 ble en prøvelse for mange. Tankbiler med vann fra Kolbotnvannet kjørte i pendeltrafikk hele dagen for å fylle de tomme brønnene. På et medlemsmøte i Oppegård Vel ble det besluttet å bygge et provisorisk vannverk på dugnad med Tusse som vannkilde. Arbeidet tok til høsten 1955, og arbeidet skulle strekke seg over fire år og

ble gjenstand for avisskriverier til og med i hovedstadsavisene. For det som først var ment å skulle være et provisorisk vannverk med den hensikt å skaffe vann til de hus som lå nærmest vannverket og ved hjelp av sommerledninger, ble etter hvert mer omfattende og samfunnsnyttig enn Vellet noen gang hadde drømt om. Siden interessen ble så stor, valgte man å øke pumpekapasiteten til 13 kubikkmeter pr. time og utvide vanntårnet til 80 kubikkmeter. Men etter en henvendelse til kommunen gikk disse med på å grave opp sine grøfter og legge ned vannledningsrør som senere skulle gå inn i det faste fordelingsnett for kommunens permanente vannverk. Her øynet Vellet store fremtidige muligheter, og besluttet derfor å øke vanntårnet til 200 kubikkmeter.

Fra pumpehuset ved Tusse ble det lagt en plastledning frem til Tusseveien og videre opp den nesten loddrette fjellsiden frem til Kringsjåveien og videre mot Vellets tomt Parken. Det var et krevende arbeid. Dugnadsfolkene ble heist ned med tau rundt livet under arbeidet i den stupbratte fjellskranningen. Vanntårnet står på en sokkel, og er støpt i armert betong. Høyden er 6,7 meter og en diameter på 8 meter. Støpingen måtte foretas uten avbrytelser og det tok 26 timer kontinuerlig arbeid. Nesten 100 mann deltok i arbeidet. I juni 1959 kunne anlegget tas i bruk. Da var det utført mer enn 10 000 dugnadstimer på vannverket.

Greverudguttas lutfisklag

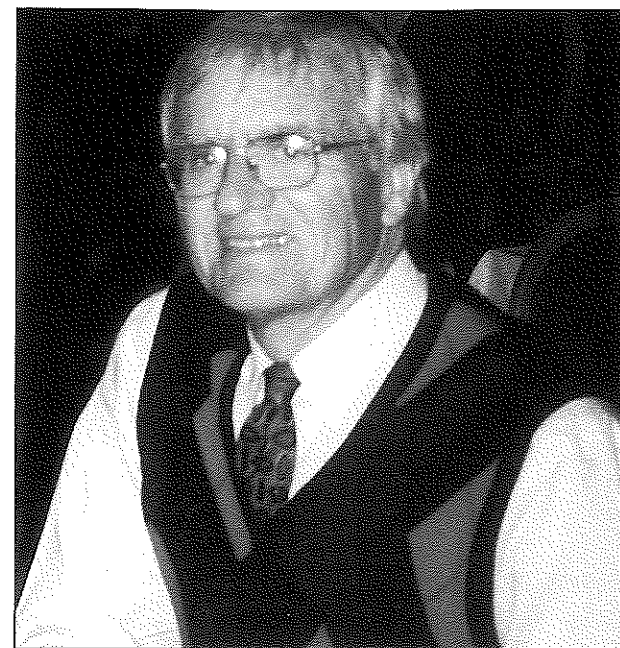


Noen foreninger har som eneste formål å nyte bordets gleder. Greverudguttas lutfisklag er en slik forening som har funnet felles glede i god mat og godt drikke.

Selvfølgelig er det lutfisk som står på menyen når disse gutta samles en gang i året for å glede ganen med denne skjelvende delikatessen. Lutfisklaget er kun forbeholdt ekte innfødte Greverudgutter (gutter som er født og oppvokst på Greverud), så her nytter det ikke å komme fra Kolbotn og be om medlemskap. Dessuten må man bli anbefalt og godkjent for å bli med i det lystige laget.



Hva har foreningslivet betydd for meg.



Vår familie flyttet hit til kommunen for snart 40 år siden. Vi følte raskt behovet for å bli kjent i kommunen, bli kjent med innbyggerne mest mulig, kjent med skoler, fritidssysler o.l. Delta i sosiale aktivitetene var også et ønske.

Vi ble raskt trukket med i foreldrelag, speiderarbeid o.l. Mest kom det til å bety at vi i samarbeid med naboer og tidligere speiderledere fikk startet 1. Kolbotn St. Georgs Gilde. Gildebevegelsen kan ses på som en videreføring av speiderbevegelsen i voksen alder. Det er nå hele fem gilder på Kolbotn som alle er aktive med sitt eget «foreningsliv», møter, turer, sosialt virke, speiderstøtte etc.

For oss utviklet dette seg til mange, meget positive sider: sterke vennskapsbånd knyttet innen gildet, opplevelser og lærdom på møtene, turene brakte oss til spennende steder i de nære områder og sosiale virksomheter gjorde det mulig å hjelpe vanskeligstilte.

Gildearbeidet brakte oss til tillitsverv på landsbasis og til slutt også til verv i den internasjonale gildeorganisasjon. Dermed møtte vi meningsfeller fra hele verden og fra andre religioner og lærte å samarbeide med dem. Det utvidet vår vennekrets utover i verden og gjorde at vi fikk anledning til å besøke mange land i Europa og Asia.

Vi fikk et videre syn på menneskene i de for-skjellige land og et mer tolerant syn på andre religioner. Sett tilbake i ettertid kan vi slå fast at for vår del er mange av livets største opplevelser kommet som en følge av deltagelse i vårt lokale St. Georgs Gilde.

John Erik Christensen, Kolbotn.



Dette spørsmålet fikk jeg fra Kalenderkomiteen i Historielaget. Ganske greit å besvare. Det er vel neppe noen forening i Oppegård Syd jeg ikke har kjent til gjennom min farfar og mormor, mine foreldre, onkler og også tanter. Alle sammen har deltatt i foreningsarbeid, og det var spennende å høre hva de fikk til. Det ga meg et godt grunnlag, da jeg 12 år gammel kunne komme med i Pikespeider'n og som 15-åring i turngruppa i Oppegård Idrettslag, hvor jeg er livsvarig medlem. 12 og 15 år var laveste aldersgrense for jenter den gang.

Fritidsproblemer har jeg ikke hatt en eneste dag. Det var moro å være med, og vennekretsen ble bare større og større.

Jeg er også heldig som har fått delta i styre- og råd i foreningene, og sett hva det betyr for framdriften der. Dette har vært lærerikt, og gitt meg erfaring i samarbeid med høyst oppegående mennesker - for ikke å si medmennesker.

Jeg er fortsatt interessert i foreningslivet vårt, ikke minst i Historielaget, Kunstforeningen, Idrettslaget og også i politikk gjennom Utvalg for fritid, kultur og nærmiljø.

Molle Bjørngaas, Kolbotn.



Her er punsjebollen som Historielaget har hentet sin logo fra.



Speiderarbeidet i bygda.

Før 1978:

Kolbotn

Det hele begynte med en guttegjeng på Kolbotn som hadde hørt om speiding. De dannet Ulvepatruljen i januar 1922 under ledelse av Fredrik Müller. Like etter ble Ørnepatruljen dannet. 2. april 1922 avla disse løftet og 1. Kullebund tropp var en realitet. Senere kom Hjort og Løve til. Disse ble opptatt 15. juni på "Kollen". Da løfteavleggelsen var vel overstått innfant de innbudte "damer" seg – det ble servert sjokolade og boller – etterfulgt av "Tyven – tyven" og dans (jfr. løfteavleggelsen skal arrangeres så den blir et minne for livet!) Ja, det var den gang det. Leder ble fanejunker Syver Herje, men da han måtte gi seg i 1924 valgte guttene selv Hans Knutsen til leder og han tiltrådte 1. januar 1925. Det skulle bli begynnelsen til et langt liv som speider for ham. Han var den ideelle leder – "en av gutta". I 1929 ble han den første kretsleder i Follo Krets. For sin innsats ble han tildelt forbundets høyeste utmerkelse, "Den hvite Hederslilje".

I 1925 ble navnet endret til 1. Kolbotn tropp. I 1926 ble troppen delt med Hjalmar Lie som leder av 2. troppen. I 1930 ble Fredrik Müller leder for 1. tropp. I 1930 ble det tre tropper. 1., 2. og 4. tropp. (3. tropp var en metodisttropp.)

Speiderne ble etterhvert eldre og 21. desember 1928 startet 7 gutter et Roverlag.

Under krigen ble speiderarbeidet stanset av nazistene, men Roverlaget fortsatte under navnet "Nyttevekstforeningen". De var da over 30 medlemmer og de dannet grunnstammen i motstandsbevegelsen på Kolbotn. Det siste året av krigen ble det drevet speiderarbeid for oss i speideralder under ledelse av Gunnar Haave og i ly av "Ynglingeforeningen" i Metodistkirken.

Møtene ble holdt på "Wesley kapell" og vi hadde noen turer i marka.

Etter krigen startet speidingen på Kolbotn opp igjen med et møte på toppen av "Nybakken" hvor Hans Knutsen var med. Harald Andersen ble leder av 1. tropp noe han også var like før krigen. (Vi har ikke funnet ut hvem som fikk 2. tropp.)

Roverlaget bygget "Doggebu" ved Snippa og speiderne fikk sitt flotte speiderhus i Gimleveien i 1971. I 1957 startet troppen også med ulvungearbeid.

En av akelaene (ulvungeledere) forteller at alle som ble opptatt som ulvunge fikk sitt navn på et bånd som ble festet til et kosterkaft med en ulvunge, skåret i finer, på.

I tilknytning til speiderarbeidet på Kolbotn må vi nevne at det der er hele fem St. Georgs gilder. Dette er gjerne eldre speidere og ledere som har funnet at det fellesskap de hadde i speiderarbeidet også kan utvikles i voksen alder. Det er vel ikke for mye å si at det er John Erik Christensens fortjeneste at disse gildene kom igang. Det første gildet kom i 1968.

KFUK startet første pikespeider-tropp 7/6 1927 med Karen Frøshaug som leder. De fortsatte etter krigen, men på grunn av ledermangel ble den nedlagt i 1947. Ny start 4/1 1949, men nå som "Blåspeidere". Ellen Øyno og Randi



Bergersen var ledere. De kunne ikke gå med på KFUM's krav om å være personlig kristne.

Myrvoll

Den 30. mars 1930 ble 1. Myrvoll speidertropp stiftet av Svein Juel. Første troppsturen gikk til Son i 1931. Det var stadig utfarter til Børter-vann med sjøslag og kappseilaser. Nå går det i kanoer. Første vandretur gikk i Vassfaret. Helge Fjeld var troppsleder fra 1947-1971. I 1939 kom Roverlaget. Dette laget utgjorde hoveddelen av Q-gruppa som lå på skauen under krigen og tok imot flyslipp. Laget har etter krigen tidvis vært nedlagt. 23. sept. 1948 ble det Ulvunge-arbeid med Elinor Pedersen som leder..

Myrvoll 1. speiderpiketropp av NSPF ble stiftet 19. januar 1939 av fru Svanhild Thoresen. Troppen gikk inn i 1951 for å starte opp igjen i 1955. Det var en tid også to KFUK-patruljer på Myrvoll tilsluttet Kolbotn-troppen..

I 1933 ble Myrvoll stasjon revet og speiderne overtok huset og satte det opp på en fin tomt.

I dag er huset bygget inn i et større hus og er en fin base for speiderarbeidet.

Oppegård

Den 4. nov. 1925 ble 1. Oppegård Speidertropp stiftet etter initiativ av Rolf Juul Gulbrandsen. 20 gutter var med fra starten og ble fordelt på patruljene Oter, Ørn, Løve og Ulv. Første pinseleir var på Bru og sommerleir ved Son. De har stadig underholdningsaftener på Vellet. I 1929 starter de med ulvunger med E. Jacobsen som leder.

I 1933 ble troppen delt i to og i 1932 ble det dannet en roverpatrulje med Kaare Berg som leder.

Under krigen kalte speiderne seg gutteklubben Fart. Speiderarbeidet ble nedlagt i 1953, men tatt opp igjen i 1956 med Helge Morstang som leder. I 1961 ble det arrangert en flåte- og kanotur i Sverige sammen med Myrvoll-roverne.

Pikespeiderne kom igang i 1933 med fru Pedersen som leder. Patruljene var Lilje, Sisik og Linnea.

Troppen ble nedlagt i 1953. I 1963 ble arbeidet tatt opp igjen med Berit Vamnes som leder.

Solbråtan

I 1956 startet Harry Harestad og Odd Bertelsen opp 1. Solbråtan tropp etter at Harry hadde tjuvstartet med sin familie og 2 andre gutter med en "speiderleir" på Hadeland. Første pinseturen gikk til Vangen i Sørmarka. Første troppsleir var i Tuddal nær Gaustadtoppen. I 1958 ble det startet en ulvungeflokk med Kari Harestad som akela. I 1959 startet de eldste guttene et roverlag med Bjørn Nor som lagleder.

Til å begynne med hadde de Skogsland som møtelokale, men fra 1959 kunne de ta i bruk en stor hytte på Stallerud. En nedrevet stall som var satt opp igjen på dugnad.

I 1958 kom også pikene med og de har hatt et tett samarbeid med guttene hele tiden.

Svartskog.

Like etter krigen var det i en periode egen patrulje på Svartskog som sorterte under 1. Kolbotn.

Etter 1978:

I 1978 slo Norsk Speiderpikeforbund og Norsk Speiderguttforbund seg sammen til Norges Speiderforbund. Og siden den gang har altså jenter og gutter vært sammen i "speider'n". Noen ganger i blandede patruljer, andre ganger i rene jente- eller guttepatruljer.

Fra 8-10 år er de småspeidere i flokk, fra 11-16 år speideere i tropp. og de over 16 år er rovere.

I Oppegård kommune er det i dag 6 speidergrupper, med i alt 270 medlemmer.

Oppegård speidergruppe – for barn som sogner til Greverud skole. De har sitt eget speiderhus på Oppegård.

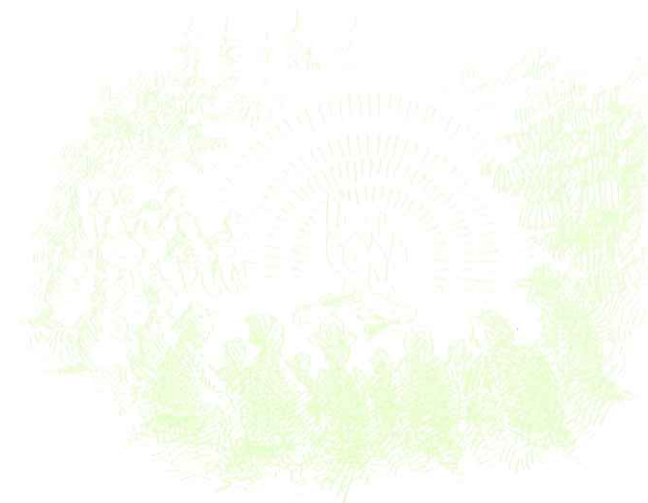
Myrvoll speidergruppe – for barn som sogner til Østli skole. De har eget speiderhus på Myrvoll.

Solbråtan speidergruppe for barn som sogner til Sofiemyr skole. De har Stallerud speiderhytte.

3. Kolbotn speidergruppe – for barn som sogner til Tårnåsen skole.

1. Kolbotn speidergruppe – for barn som sogner til Kolbotn og Vassbonn skoler. 3. og 1. Kolbotn har felles speiderhus på Tårnåsen.

Så har vi Øståsen MS (Metodistspeiderne) for barn i nærområdet + de som er tilknyttet Metodistkirken. Roverne i 1. Kolbotn har sin egen hytte, Doggebu.



Oppegårds historie i telegramstil.

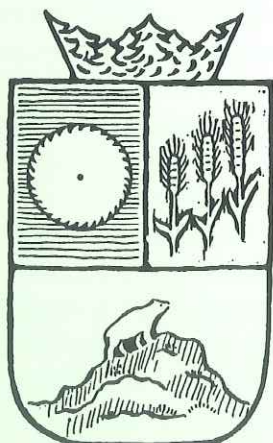
Siden i våres har jeg samlet alt jeg har kommet over av historiske opplysninger om Oppegård, for selv å lære mest mulig. Jeg har pløyet gjennom nær sagt alle de bøker som finnes om emnet på biblioteket. Nå går jeg gjennom alle tidligere nr. av Lokavisen Oppegård. Jeg henter også stoff fra Østlandets Blad og Folloposten etterhvert som de kommer ut. Herfra kopierer eller klipper jeg også ut bilder og artikler som samles i egne permer. Alt som er samlet inn av opplysninger om foreningene i denne kalenderen er der også.

Med andre ord «alt om Oppegård» samlet på ett sted med henvisning til kildene hvor «kjøttet på benet» kan hentes.

Alt dette er skrevet inn på data i et Word 6.0 dokument som p.t. omfatter 84 A4-sider og er under kontinuerelig oppdatering. I dette dokumentet kan en søke på personer, steder og begivenheter fra oldtiden frem til i dag.

Ved å sende kr. 50.- til min bankgirokonto får du dette dokumentet sendt som diskett eller over internett. Av denne summen går kr. 25.- til Historielaget.

Erik Ballangrud,
Mellomåsvn 124, 1414 Trollåsen.
Bg 7077.13.53868



**OPPEGÅRD
HISTORIELAG**

Bli medlem av historielaget du også.

Ring 66820378 eller e-post: erik.ballangrud@c2i.net

Takk !

Vi retter en takk til alle som har bidratt til at denne kalenderen kunne utgis.

Redaksjonkomiteen.

Unni Fjeld, Erik Ballangrud, Severin Breivik.